

Handelsnormer för färsk frukt och grönsaker

Anvisning för aktörer inom frukt- och grönsakssektorn

Evras anvisning 18103/1

Handelsnormer för färsk frukt och grönsaker

Anvisning för aktörer inom
frukt- och grönsakssektorn

2009

Eviras anvisning 18103/1
Ibruktagandet: 1.7.2009

Import- och marknadskontroll

Godkännare Sektionschef, överinspektör Beata Meinander

Föredragande Inspektör Niina Matilainen

Till läsaren

Saluföringen av färsk frukt och färska grönsaker regleras genom EU:s förordningar. Då EU:s handelsnormer för frukt och grönsaker ursprungligen togs i användning på 1960-talet var avsikten med dem att underlätta produkternas fria rörlighet inom gemenskapen, att möjliggöra fri konkurrens för handeln, att styra produktionen så att den motsvarar konsumenternas behov, att hålla produkter av dålig kvalitet borta från marknaden och att hjälpa till att förbättra produktionens lönsamhet.

För att underlätta den världsomfattande frukt- och grönsakshandeln behövs det gemensamma regler för kvalitetsklasserna för varje produkt. Avsikten med bestämmelserna i sin nuvarande form är att marknadsföra färska frukter och grönsaker av enhetlig och tillfredsställande kvalitet, att kunna erbjuda konsumenterna produkter som är genuina både till kvaliteten och ursprunget, att öka konsumtionen av frukter och grönsaker inom EU samt att släta ut inkomstvariationer för producenterna som uppstår på grund av kriser på marknaden. Som motivering till förordningarna nämns också att förbättra konkurrenskraften inom frukt- och grönsakssektorn, att uppnå en hållbar produktion samt att bevara och skydda miljön.

Som en del av förnyelsen inom frukt- och grönsakssektorn 2007 ville man rationalisera och förenkla författningarna. Av de 36 existerande särskilda normerna upphävdes 26 och den allmänna handelsnormen togs i bruk. Särskilda handelsnormer fastställdes för de tio produkter med vilka mest handel bedrivs inom och utom gemenskapen. De tio produkter som omfattas av särskilda normer är: kiwifrukt, jordgubbar, äpplen, paprikor, persikor och nektariner, päron, sallat, citrusfrukter, druvor och tomater.

Denna anvisning är avsedd för alla aktörer inom frukt- och grönsakssektorn. Alla som innehar färska frukter och grönsaker i försäljningssyfte ska iaktta handelsnormerna som presenteras i denna anvisning. I denna anvisning presenteras använda begrepp, aktörernas skyldigheter, obligatoriska märkningar, organisering av kontrollen av överensstämmelse med handelsnormerna samt den allmänna handelsnormen och de särskilda normerna i korthet.

Denna anvisning trycks 1.12.2009. Senare författningsförändringar beaktas i den version av anvisningen som finns på Eviras hemsidor (www.evira.fi).

Livsmedelssäkerhetsverket Evira

Innehållsförteckning

TILL LÄSAREN	3
1 RÄTTSAKTER SOM TILLÄMPAS	6
1.1 Centralt innehåll	6
1.2 Vem är normerna avsedda för och för vilka produkter	6
2.2 Allmän handelsnorm eller allmän standard	8
2.3 Kolli/förpackning	8
2.4 Detaljhandelsförpackning	8
2 BEGREPP	8
2.10 Databas	9
2.11 Kontrollör	10
2.12 EU-etikett	10
2.13 EUR-Lex	10
2.14 Instrument	10
2.5 Förpackning med blandade frukter eller grönsaker	9
2.6 Märkning	9
2.7 Parti	9
2.8 Innehavare	9
2.9 Aktör	9
3 AKTÖRENS SKYLDIGHETER	11
3.1 Aktörens ansvar för att produkterna är i överensstämmelse med handelsnormerna	11
3.2 Meddelandeplikt	11
3.3 Anmälningsskyldighet	11
4 OBLIGATORISKA MÄRKNINGAR	12
4.1 Märkning enligt den allmänna handelsnormen	12
4.2 Märkningen enligt de särskilda normer	12
4.3 Märkning i detaljhandeln	12
4.4 Förpackningar med blandat innehåll	14
5 KONTROLL	15
5.1 Kontrollobjekt	15
5.2 Kontroller	15

6 DEN ALLMÄNNA HANDELSNORMEN	16
6.1 Minimikrav avseende kvalitet	16
6.2 Minimikrav avseende mognad	16
6.3 Tolerans	16
6.4 Märkning av produktens ursprung	17
7 SÄRSKILDA HANDELSNORMER	18
7.10 Tomater	48
7.1 Äpplen	18
7.2 Citrusfrukt	22
7.3 Kiwifrukt	27
7.4 Sallat	29
7.5 Persikor och nektariner	33
7.6 Päron	36
7.7 Jordgubbar	39
7.8 Paprikor	42
7.9 Bordsdruvor	45
BILAGOR	

1 Rättsakter som tillämpas

Saluföringen av frukt och grönsaker regleras särskilt i

Rådets förordning (EG) nr 1234/2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter (förordning om en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna); artiklarna 113 och 113a

Kommissionens förordning (EG) nr 1580/2007 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordningar (EG) nr 2200/96, (EG) nr 2201/96 och (EG) nr 1182/2007 avseende sektorn för frukt och grönsaker

Lag 1100/1994 om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik

Jord- och skogsbruksministeriets förordning 720/2009 om kontroll av handelsnormerna för frukt och grönsaker.

I lagstiftningen definieras bland annat kvalitets- och märkningskraven för färsk frukt och färska grönsaker som marknadsförs på Europeiska unionens område och som importeras till gemenskapens område. Förordningarna styr också kontrollen.

EU-förordningarna är som sådana gällande lagstiftning i alla medlemsländer. Europeiska gemenskapens lagstiftning kan läsas på och

skrivs ut från Europeiska unionens webbsidor EUR-Lex på adressen <http://eur-lex.europa.eu/>.

1.1 Centralt innehåll

Då normerna utarbetades var avsikten att främja sunda handelsförbindelser och insynen i marknaderna. Det är meningen att konsumenten ska få tillräcklig och korrekt information om de färska frukternas och grönsakernas ursprung, kvalitetsklass och vid behov om sort eller handelstyp. Handelsnormerna gäller bland annat produktens kvalitet, klassificering, vikt, storleksindelning, förpackning, lagring, transport, presentation, ursprung och märkning. Med hjälp av normerna försöker man förhindra att produkter av dålig kvalitet släpps ut på marknaden och på så sätt dämpar priserna och skapar oreda i marknaden. Förhoppningen är att produkter av god kvalitet ska öka konsumtionen av frukt och grönsaker och på det viset förbättra lönsamheten i produktionen. Normerna gäller i alla skeden av saluföringen, även vid import och export. Medlemsstatens kontrollmyndighet ska genom kontroller säkerställa att produkterna överensstämmer med kraven.

1.2 Vem är normerna avsedda för och för vilka produkter

Alla aktörer inom frukt- och grönsakssektorn ska vara medvetna om handelsnormerna. Det

här innebär också att alla som säljer eller saluför färsk frukt och färska grönsaker ska iaktta handelsnormerna.

Särskilda normer har fastställts för tio produkter. De frukter och grönsaker som är under-

ställda särskilda handelsnormer kan endast saluföras inom unionen efter att de har sorterats, klassificerats och märkts i enlighet med normerna. Alla andra färska frukter och grönsaker ska vara av marknadsmässig kvalitet och ursprungslandet ska vara angivet.

2 Begrepp

2.1 Särskilda normer

De särskilda normerna är detaljerade normer för färsk frukt och färska grönsaker avseende:

- kvalitet och sortering enligt kvaliteten
- mognadsstadium
- storlek och klassificering enligt storlek
- förpackning
- märkningar på förpackningar och dokument som medföljer produkten.

Det finns särskilda handelsnormer för följande frukter och grönsaker: äpplen, citrusfrukter (citroner, mandariner, satsumas, klementiner, apelsiner), kiwifrukt, sallat (med undantag av sallat i kruka), persikor och nektariner, päron, jordgubbar, paprikor, bordsdruvor och tomater.

Dessa produkter kan endast säljas inom unionen då produkterna är sorterade, klassificerade och märkta enligt normerna. De särskilda normerna för enskilda produkter presenteras i den här anvisningen i kapitel 7 från och med sida 18.

2.2 Allmän handelsnorm eller allmän standard

All frukt och alla grönsaker som säljs färska ska uppfylla den allmänna handelsnormen, dvs. minimikraven. Det här innebär att produkterna ska vara sunda, rena och av marknadsmässig kvalitet, dvs. dugliga som livsmedel och därtill ska ursprungslandet alltid anges. Den allmänna handelsnormen finns på kapitel 6 i denna anvisning.

De produkter som omfattas av den allmänna handelsnormen kan sorteras och klassificeras enligt en internationell standard (t.ex. en norm antagen av FN:s ekonomiska kommission UNECE eller liknande) eller enligt någon annan standard (t.ex. de nationella kvalitetskrav som ställs av Inhemskas Trädgårdsprodukter r.f.). Då produkterna har sorterats och klassificerats enligt en standard ska de uppfylla de kvalitets- och märkningskrav som den standarden ställer.

2.3 Kolti/förpackning

Ett kolti är en helhet som består av ett emballage och ett innehåll. Avsikten med emballaget är att underlätta hanteringen och transporten av ett visst antal detaljhandelsförpackningar eller produkter i lösvikt och att skydda innehållet från manipulering och transportskador. Containerar som används för väg-, järnvägs-, fartygs- eller flygtransport betraktas inte som kollin.

Ett kolti är exempelvis en låda äpplen, en låda med sallat som förpackats i skyddsfolie eller en låda med körsbärstomater förpackade i askar. I talspråk används också uttrycket parti-förpackning.

2.4 Detaljhandelsförpackning

En detaljhandelsförpackning är en individuell förpackning som består av ett innehåll och ett emballage, som är sådan att den på försäljningsstället utgör en inköpsenhet för slutanvändaren eller konsumenten (t.ex. en öppen

jordgubbsask). I talspråk används ofta uttrycket konsumentförpackning.

Detaljhandelsförpackningar är också konsumentförpackningar om förpackningen täcker produkten helt eller delvis på så sätt att innehållet inte kan ändras utan att förpackningen öppnas eller byts ut (t.ex. två spetsiga paprikor eller tre olikfärgade paprikor i en påse eller en ask körsbärstomater). Skyddsfilm på en produkt är inte en förpackning (t.ex. skyddsfilm på en paprika eller ett sallatshuvud). Det ska finnas förpackningspåskrifter på detaljhandelsförpackningar, men det är inte nödvändigt på skyddsfilm.

2.5 Förpackning med blandade frukter eller grönsaker

En förpackning med blandade frukter eller grönsaker är en förpackning som väger högst fem kilo och som innehåller olika arter av frukter och grönsaker. Produkterna i en förpackning med blandade frukter eller grönsaker ska vara av jämn kvalitet. Varje produkt som hör till förpackningen ska antingen vara förenlig med den särskilda handelsnormen för produkten i fråga eller med den allmänna handelsnormen. Förpackningar som innehåller blandningar ska vara korrekt märkta i enlighet med handelsnormen för varje produkt som ingår. En blandning får inte vilseleda konsumenten.

2.6 Märkningar

Förpackningspåskrifter på frukt- och grönsaksförpackningar ska sättas klart och tydligt på förpackningens (och slutna konsumentförpackningars) samma sida. Märkningarna kan vara tryckta direkt på förpackningen eller tryckta eller utskrivna på en etikett som är fäst på förpackningen.

Även uppgifterna i den dokumentation som följer med frukt- och grönsakspartier är märkningar. På dokumentationen för frukt- och grönsakspartier (följebrev/fraktsedel) och på fakturorna (med undantag av kvittot som ges till konsumenten) ska produkternas namn och

ursprungsland anges samt de uppgifter om kvalitetsklass, sort eller handelstyp som krävs enligt de särskilda handelsnormerna.

2.7 Parti

Ett parti består av en kvantitet produkter som vid kontrollen har samma egenskaper när det gäller:

- förpackare och/eller avsändare
- ursprungsland
- typ av produkt
- produktklass
- storleksklass (om produkten klassificeras efter storlek)
- sort eller handelstyp (enligt föreskrifterna i handelsnormen)
- förpackningssätt och presentation.

2.8 Innehavare

Produktens innehavare är en fysisk eller juridisk person som fysiskt innehar produkterna ifråga. Innehavaren ansvarar för produkterna och för att de färska frukterna och grönsakerna följer handelsnormerna. Handelsnormerna förpliktar alla innehavare, även om innehavarna inte nödvändigtvis blir kontrollerade.

2.9 Aktör

Med aktör avses en fysisk eller juridisk person som innehar frukter eller grönsaker som omfattas av handelsnormer i syfte att, för sin egen eller annan persons räkning, exponera dem i försäljningssyfte, bjuda ut dem till försäljning, sälja dem eller på annat sätt saluföra dem. Aktören kontrolleras och kontrollbesök görs hos aktören.

2.10 Databas

En aktör som är underställd handelsnormer måste finnas i databasen som upprätthålls av Evira. Databasen kallas också register.

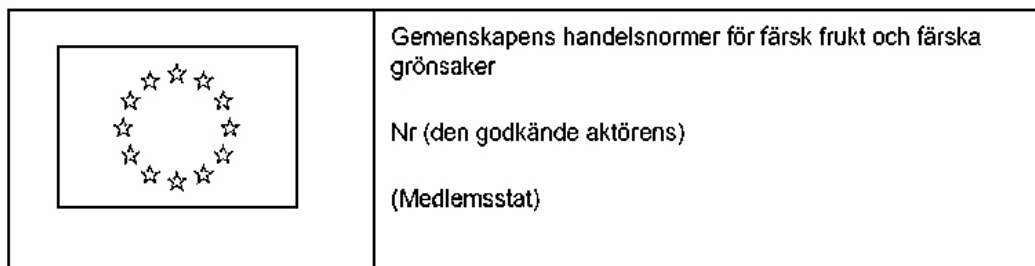


Bild 1: EU-etikett

2.11 Kontrollör

En kontrollör är en person som är utbildad av Evira och som kontrollerar att frukt- och grönsakspartier överensstämmer med handelsnormerna. Aktörerna ska ge kontrollören all dokumentation som är nödvändig för kontrollen (inköps-, försäljnings-, bokförings-, lagrings- och transportdokument).

2.12 EU-etikett

Såkallade EU-etiketter (=tillstånd) som visas på bilden är för närvarande inte i användning i Finland. Gamla etiketter ska tas bort från förpackningarna. Tillstånd beviljas under vissa villkor endast åt aktörer vars produktion är inriktad på export.

2.13 EUR-Lex

EUR-Lex ger direkt och gratis åtkomst till EU-rätten. Här kan man också läsa Europeiska

unionens officiella tidning. EUR-Lex innehåller bland annat fördrag, lagstiftning, rättspraxis och förberedande rättsakter.

Nästan alla förordningar, direktiv och beslut publiceras också i konsoliderad version, som innehåller tillhörande ändringar i lagstiftningen. Det är viktigt att observera att den konsoliderade versionen ändå inte alltid är uppdaterad, så t.ex. de senaste ändringarna av den gällande lagstiftningen kanske fattas. De grundläggande rättsakterna och de konsoliderade versionerna hittas lätt med hjälp av "enkel sökning" på webbplatsen.

2.14 Instrument

Refraktometer: med en refraktometer mäter man en frukts sockerhalt, som anges med ett värde på Brix- skalan.

Penetrometer: med en penetrometer mäter man en frukts fasthet. Vid mätningen skjuts en kolv in i fruktköttet med olika kraft eller tryck. Kolvens diameter kan variera. Ju mera kraft som behövs desto råare är frukten. Värdet anges som kg/0,5 cm².

3 Aktörens skyldigheter

Handelsnormerna för frukt och grönsaker ska tillämpas i alla skeden av saluföringen, även vid import och export. Författningarna förpliktar aktören och produkternas innehavare. Produkternas innehavare/aktören ansvarar för att de produkter som denna innehar överensstämmer med handelsnormerna. Det ligger på aktörernas och innehavarnas ansvar att förmedla oförändrade till slutkonsumenten de uppgifter som krävs.

3.1 Aktörens ansvar för att produkterna är i överensstämmelse med handelsnormerna

Aktören får inte sälja eller på annat sätt saluföra frukt eller grönsaker om produkterna inte är i överensstämmelse med handelsnormerna. Då aktören tar emot produkterna ska denna säkerställa att produkternas kvalitet och förpackningspåskrifter är i ordning och att produkterna motsvarar den kvalitetsklass som anges på förpackningen och i det dokument som åtföljer varorna. Här är det viktigt att komma ihåg författningarnas krav på att konsumenten ska få tillräckliga och korrekta uppgifter om de färska frukternas och grönsakernas ursprungsland, kvalitetsklass och vid behov om sorten.

3.2 Meddelandeplikt

Aktören är skyldig att assistera under kontrollen. Aktörerna inom frukt- och grönsakssektorn har skyldighet att förse kontrollmyndigheterna med alla uppgifter som är nödvändiga för att kunna utföra kontroller. Därtill är det aktörens skyldighet att ge kontrollören alla handlingar som är nödvändiga för kontrollen (inköps-, försäljnings-, bokförings-, lagrings- och transportdokument).

3.3 Anmälningsskyldighet

En aktör som säljer eller håller till salu färska grönsaker ska höra till registret (databasen) som upprätthålls av Evira. Aktören ska meddela följande uppgifter för införande i registret: aktörens namn, kontaktuppgifter, företags- och organisationsnummer (eller annan beteckning som identifierar aktören) arter av produkter som aktören hanterar och verksamhetens omfattning samt ändringar i dessa uppgifter. Aktören ska meddela ovan nämnda uppgifter till ELY-centralen (TE-centralen) på den ort där aktören är belägen, eftersom registret i praktiken uppdateras vid ELY-centralerna.

4 Obligatoriska märkningar

Märkningarna på förpackningarna för färska frukter och grönsaker ska anges med tydliga och synliga bokstäver på ena sidan av varje förpackning. Det här innebär att man på en sida av förpackningen ska kunna läsa alla uppgifter som krävs utan att behöva vända på förpackningen. Märkningarna kan tryckas direkt på förpackningen eller på en etikett som fästs på förpackningen.

Märkningar på frukter och grönsaker som levereras i lösvikt, exempelvis i en fraktcontainer ska anges i dokumentet som åtföljer varorna. Detta dokument ska placeras på transportmedlets insida på en synlig plats.

Produkternas namn och ursprungsland ska anges på följehandlingarna för frukt- och grönsakspartier och på fakturorna (med undantag av kvittot som ges till konsumenten) samt då det är relevant de uppgifter om kvalitetsklass, sort eller handelstyp som krävs enligt de särskilda handelsnormerna. Om produkten är avsedd för bearbetning ska fakturor och dokument som åtföljer varorna märkas med "industriell användning" eller något annat liktydigt uttryck.

4.1 Märkning enligt den allmänna handelsnormen

På förpackningar som innehåller frukt och grönsaker ska ursprungslandet alltid anges. Dessutom ska EU:s allmänna krav på förpackningspåskrifter iakttas. Den allmänna handelsnormen (dvs. minimikraven) förutsätter att ursprungslandet märks på förpackningar, på åtföljande dokument och på fakturor

för produkter som omfattas av dessa normer. De produkter som omfattas av den allmänna handelsnormen kan sorteras och klassificeras enligt en internationell standard, och då ska märkningarna göras i enlighet med kraven i standarden ifråga.

4.2 Märkningen enligt de särskilda normer

De särskilda handelsnormerna kräver alltid att man anger ursprungslandet, förpackarens namn och postadress samt kvalitetsklassen för produkterna i fråga. För äpplen, apelsiner, päron och druvor ska också sortens namn anges och för mandariner anges sort eller art. För andra produkter som omfattas av särskilda handelsnormer med undantag av jordgubbar och druvor ska storleksklassen anges (om produkterna är sorterade enligt storlek).

De märkningar som de särskilda normerna kräver för olika produkter finns i tabell 1. I kolumnen "ANNAT" finns obligatoriska märkningar som nämns i de särskilda normerna för enskilda produkter. I de produktspecifika märkningskraven för varje produkt uppräknas dessutom olika uttryck såsom "växthusodlade", "minipaprikor" eller motsvarande som vid behov ska användas på förpackningarna för produkterna ifråga.

4.3 Märkning i detaljhandeln

I detaljhandeln, dvs. då produkter säljs direkt till den slutliga konsumenten i butiker och på torg ska de märkas så att konsumenten förmedlas korrekta uppgifter.

Tabell 1: Obligatoriska märkningar för produkter som omfattas av särskilda handelsnormer

	Ursprung	Förpackare	Klass	Sort	Storlek	Annat
Äpplen	x	x	x	x	x	
Citrusfrukter	x	x	x		x	
- citroner						
- apelsiner				x		Verdelli/Primofiore
- mandariner				art / x		
- klementiner						med kärnor/ kärnfria
Kiwifrukt						
Sallat	x	x	x		x	
Persikor/nectariner	x	x	x		x	Fruktköttets färg
Päron	x	x	x	x	x	
Jordgubbar	x	x	x		x	
Paprikor	x	x	x		x	
Druvor	x	x	x	x	x	
Tomater	x	x	x		x	körsbär-/kvisttomater

Vid köp/ansaffning av produkter för detaljhandelsförsäljning ska produktens namn och ursprungsland anges på fakturan. På fakturorna för produkter som är underställda särskilda handelsnormer ska dessutom kvalitetsklassen samt sortens namn anges då det gäller äpplen, apelsiner, päron och druvor. Ovan nämnda uppgifter behöver inte finnas på kvittot som ges till konsumenten.

4.3.1 Konsumentförpackningar

För frukter och grönsaker som säljs i konsumentförpackningar behövs likadana märkningar som på partiförpackningar. Förpackningspåskrifterna ska också vara synliga och tydliga. Märkningarna ska finnas på en och samma sida på konsumentförpackningen. Förutom de obligatoriska märkningarna av produkter förpackade i små konsumentförpackningar ska förpackningens nettovikt anges. Vikten behöver inte anges om produkterna säljs som styckevara och om antalet syns tydligt från utsidan av förpackningen.

Märkning av förpackningar krävs då en försluten detaljhandelsförpackning innehåller fler än en produkt. Däremot är det tillräckligt

att märkningarna finns på förpackningslådan eller försäljningsskylten för enskilda produkter som är skyddade med film eller plast, som exempelvis sallat eller paprika. Även då det gäller produkter som är förpackade i öppna detaljhandelsförpackningar eller askar räcker det med märkningarna på partiförpackningen eller försäljningsskylten. Låt oss ta till exempel jordgubbsaskar. Öppna jordgubbsaskar: på torgbordet är det tillräckligt att ha en försäljningsskylt bredvid askarna och under transporten ska det finnas korrekta märkningar på partiförpackningen. Men om askarna är förslutna med lock ska det finnas märkningar för konsumentförpackningar på de enskilda askarna: ursprungsland, förpackare, klass och förpackningens vikt.

4.3.2 Lösviktsförsäljning

Vid lösviktsförsäljning eller försäljning av oförpackade produkter ska detaljhandlaren sätta en försäljningsskylt i direkt samband med produkterna som ska säljas. På skylten ska uppgifter om produktens ursprung samt vid behov kvalitetsklass och sort eller handelstyp (t.ex. äpplen, Samo 1 kl, Finland) anges med synliga och tydliga bokstäver.

Uppgifterna ska presenteras så att konsumenten inte blir vilseledd. På en skylt kan det endast finnas en uppsättning uppgifter för en och samma produkt. Om t.ex. både italienska och franska Gala äpplen säljs samtidigt ska partierna hållas skilt från varandra och båda märkas skilt. På den ena skylten ska det stå: äpplen, Gala, 1 kl, Italien och på den andra: äpplen, Gala, 1 kl, Frankrike. Om på motsvarande sätt produkternas ursprungsland är det samma, men produkterna är av olika sorter, ska partierna hållas skilt och märkas separat på skyltarna för varje parti; t.ex. äpplen, Aroma, 1 kl, Finland, äpplen, Amorosa, 1 kl, Finland, äpplen, Discovery, 1 kl, Finland, äpplen, Jaspi, 1 kl, Finland, äpplen, Pirja, 1 kl, Finland, äpplen, Lobo, 1 kl, Finland.

4.4 Förpackningar med blandat innehåll

Det är tillåtet att sälja förpackningar med blandat innehåll som innehåller olika frukt- och grönsaksarter. Förpackningarna ska vara korrekt märkta så att blandningen inte vilseleder

konsumenten. Uppgifterna om varje produkts ursprung och kvalitetsklass ska anges i samband med produktens namn (t.ex. äpplen Ida Red II kl Polen 1 kg, äpplen Granny Smith I kl Frankrike 1 kg, apelsiner Navelina II kl Spanien 1 kg, päron Conference I kl Holland 1 kg, druvor Red Flame I kl Chile 1 kg).

Olika handelstyper eller varianter av samma art kan sättas i förpackningar med blandat innehåll. Till exempel kan ett urval körsbärstomater med röda och gula körsbärstomater sättas i samma 250 g konsumentförpackning. Produkter av samma art från olika ursprungs-länder kan också förpackas i samma konsumentförpackning om produkterna från de olika länderna kan särskiljas från varandra utgående från utseendet, som i exemplet med en förpackning som innehåller tre olikfärgade paprikor, och ursprungslandet anges för varje produkt. Märkning av paprikorna i exemplet; blandade paprikor, röd: Holland, gul: Israel, grön: Spanien eller olika druvsorter, Red Flame: Chile, Thompson Seedless: Indien.

5 Kontroll

Kontrollen av överensstämmelse med handelsnormerna för frukt och grönsaker styrs av jord- och skogsbruksministeriet. Ministeriet utfärdar också de nationella förordningar som styr kontrollen. Kontroller utförs av Evira, ELY-centralerna (TE-centralerna) och Tullen. Evira planerar och styr kontrollen vid Evira och ELY-centralerna, utbildar kontrollörer och ger anvisningar för aktörer inom frukt- och grönsakssektorn. Dessutom övervakar kommunens livsmedelstillsynsmyndigheter frukt och grönsaker ur livsmedelslagens synvinkel: produkterna ska vara dugliga som livsmedel och konsumenten får inte vilseledas.

Tulllaboratoriet planerar kontrollen då det gäller införsel och utbildar Tullverkets kontrollörer. Tullen kontrollerar produkter som hör till frukt- och grönsakssektorn då de importeras till Finland från länder utanför Europeiska gemenskapen. Dessutom kontrollerar den produkter som införs till Finland från andra länder inom gemenskapen i samband med den första lossningen.

5.1 Kontrollobjekt

Man kontrollerar att handelsnormerna följs genom kontrollbesök hos aktörerna under handelns olika skeden samt i förpackningskedet. Föremål för övervakningen är alla aktörer som innehar produkter som omfattas av handelsnormerna för frukt och grönsaker. Alla dessa aktörer ska höra till registret. För detaljhandeln räcker det att höra till registret som upprätthålls av kommunen.

Objekten som ska kontrolleras väljs utgående från en kontrollplan och riskanalys. Kontrollerna är mera inriktade på förpacknings- och lastningsstadiet innan produkterna lämnar produktionsområdet än på de andra handelsleden.

5.2 Kontroller

Kontrollbesöken görs i allmänhet utan förhandsanmälan. Under kontrollen väljer kontrollören ut de partier av färska frukter och grönsaker som ska kontrolleras. Man ser på helhetsintrycket av dessa partier, märkningarna på förpackningarna, förpackningssättet samt överensstämmelsen mellan sorteringen och klassificeringen med märkningarna på förpackningen och normerna för produkten.

Ett beslut måste fattas angående de partier som inte överensstämmer med normen. Ett förkastat parti, det vill säga ett parti som inte överensstämmer med normen får inte säljas. För att kunna släppa ut ett förkastat parti på marknaden på nytt, ska de fel avlägsnas som gjorde att partiet förkastades. Aktören kan exempelvis komplettera bristfälliga märkningar eller sortera om ett parti så att det uppfyller normerna för kvalitet eller storlek eller för den kvalitetsklass som angivits på förpackningen. Vid behov utförs en ny avgiftsbelagd kontroll hos aktören innan partiet kan släppas ut på marknaden på nytt.

6 Den allmänna handelsnormen

Den allmänna handelsnormen gäller alla frukter och grönsaker som säljs färska med undantag av de tio produkter som omfattas av särskilda handelsnormer. Här presenteras den allmänna handelsnormen och de särskilda handelsnormerna presenteras i nästa avsnitt.

Under varje underrubrik nedan finns texten i EU-förordningen som sådan (med kursiv text). I stycket efter förordningens text finns en förklaring till förordningen och exempel.

6.1 Minimikrav avseende kvalitet

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska produkterna vara

- *hela*
- *friska, dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion*
- *rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar*
- *praktiskt taget fria från skadedjur*
- *praktiskt taget fria från skador orsakade av skadedjur*
- *fria från onormal yttre fuktighet*
- *fria från främmande lukt och/eller smak.*

Produkterna ska ha en sådan utveckling och mognad att de

- *tål transport och hantering,*
- *är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.*

I praktiken innebär detta att produkterna som ska saluföras ska vara rena, friska och av marknadsmässig kvalitet. Det får alltså inte finnas jord, damm, kalkränder eller annan smuts på dem. De får inte vara ruttna eller skämda på annat sätt. Det får inte heller finnas bladlöss eller andra skadedjur på dem och de får inte ha många skador som orsakats av skadedjur. Produkterna ska vara hela, det vill säga att man inte får skära bort delar som är skämda, som har stötskador eller som är övermogna. Dessutom ska produkterna förpackas så att förpackningsmaterialet inte avger lukt eller smak på produkterna.

6.2 Minimikrav avseende mognad

Produkterna måste vara tillräckligt utvecklade och uppvisa tillfredsställande mognad.

Produkterna ska ha nått ett sådant utvecklingsstadium och en sådan mognadsgrad att mognadsprocessen kan fortsätta och de kan uppnå en tillfredsställande mognadsgrad.

Produkterna ska alltså ha uppnått ett sådant fysiologiskt utvecklingsstadium att mognadsprocessen kan fortsätta tills de är fullt mogna. Produkter som samlats in för tidigt uppnår inte nödvändigtvis en tillräcklig mognad under lagringen.

6.3 Tolerans

En tolerans av 10 % i vikt eller antal av produkten som inte uppfyller minimikraven avseende kvalitet ska medges i varje parti. Denna tolerans ska dock inte omfatta produkter som är

angripna av röta eller har någon annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion.

I praktiken innebär det här att tio % av produkterna kan innehålla skadedjur eller ha skador som orsakats av skadedjur. Tio % av produkterna kan också ha stora skador eller sprickor eller så kan de vara aningen skämda eller smutsiga. Alla produkter ska ändå vara dugliga som livsmedel.

6.4 Märkning av produktens ursprung

Ursprungslandets fullständiga namn. För produkter med ursprung i en medlemsstat ska namnet anges ursprungslandets språk eller ett annat språk som kan förstås av konsumenterna i mottagarlandet. För andra produkter ska namnet anges på ett språk som kan förstås av konsumenterna i mottagarlandet.

7 Särskilda handelsnormer

Det finns särskilda handelsnormer för äpplen, citrusfrukter (citroner, mandariner, satsumas, klementiner, apelsiner), kiwifrukt, sallat samt frisésallat och escarolesallat (med undantag av sallat i kruka), persikor och nektariner, päron, jordgubbar, paprikor, bordsdruvor och tomater. Dessa normer är exaktare och mera krävande än den allmänna. De särskilda normerna måste alltid följas för dessa tio produkter.

De särskilda normerna för enskilda produkter består av följande delar:

- definition av produkten
- kvalitetsbestämmelser
- bestämmelser angående storlekssortering
- toleransbestämmelser
- bestämmelser angående presentation
- bestämmelser angående märkning

Under punkten "definition av produkten" uppges för vilken art eller vilka arter som den särskilda handelsnormen gäller. Under punkten "kvalitetsbestämmelser" beskrivs minimikraven för produkten ifråga, eventuella krav vad gäller mognadsgrad samt kvalitetsklassificering. Det finns högst tre kvalitetsklasser: extra, klass I och klass II.

På punkten "bestämmelser angående storlekssortering" beskrivs hur storleken bestäms för produkten ifråga. Här anges också den eventuella minimivikten och kraven på enhetlig storlek. Under punkten "toleransbestämmelser" beskrivs hur stora och hurudana kvalitets- och storlektoleranserna för varje kvalitetsklass får vara.

Under punkten "bestämmelser angående presentation" beskrivs kraven på enhetlighet och förpackning av produktvis förpackade produkter samt eventuella särskilda krav på presentation för vissa kvalitetsklasser eller presentationssätt. Under punkten "bestämmelser angående märkning" uppräknas obligatoriska märkningar som ska göras produktvis på förpackningarna och beskrivs de situationer där vissa märkningar behövs.

7.1 Äpplen

7.1.1 Definition av produkten

Dessa normer gäller för äpplen av sorter av *Malus domestica* Borkh. som är avsedda att levereras färska till konsumenten, dock inte äpplen avsedda för industriell bearbetning.

7.1.2 Kvalitetsbestämmelser

Syftet med normerna är att ange de kvalitetskrav som äpplen ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

A) Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska äpplen vara

- hela
- friska, dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion
- rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar

- praktiskt taget fria från skadedjur
- praktiskt taget fria från skador orsakade av skadedjur
- fria från onormal yttre fuktighet
- fria från främmande lukt och/eller smak.

Frukten ska dessutom vara varsamt plockad.

Äpplena ska ha en sådan utveckling att

- mognadsprocessen kan fortsätta tills frukten når en mognad som krävs med hänsyn tagen till sortegenskaperna¹²
- de tål transport och hantering
- de är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B) Klassificering

Äpplen indelas i följande tre klasser:

Klass "Extra"

Äpplen i denna klass ska vara av högsta kvalitet. Deras form, storlek och färg ska vara typiska för sorten³ och skaftet ska vara oskadat. Fruktköttet ska vara helt friskt. De får inte ha några fel med undantag av mycket små ytliga fel i skalet förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet eller presentation i förpackningen.

Klass I

Äpplen i denna klass ska vara av god kvalitet. Deras form, storlek och färg ska vara typiska för sorten³. Fruktköttet ska vara helt friskt.

De får dock ha följande mindre fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet och presentation i förpackningen:

- mindre fel i formen

1 På grund av de egenskaper som är typiska för sorten Fujji och dess mutationer när det gäller fruktens mognad vid skörden får glasighet (water core) förekomma, förutsatt att den begränsad till fruktens kärnsträngsregion.

2 Fruktens halt av löslig torrsubstans och fastheten hos frukten måste därför vara tillfredsställande.

3 Kriterierna för färd och rostbildning samt en icke-uttömmande förteckning över de sorter som berörs av de olika kriterierna anges i bilagan till dessa normer.

- mindre fel i utvecklingen
- mindre färgfel
- mindre ytliga fel som ligger inom följande gränser:
 - långsträckta fel får vara högst 2 cm långa
 - övriga fel får täcka en sammanlagd yta på högst 1 cm², dock med undantag för skorv (*Venturia inaequalis*) som får täcka en sammanlagd yta på högst 0,25 cm².
 - mindre stötskador, som inte är missfärgade, får täcka en sammanlagd yta på högst 1 cm².

Skaftet får saknas förutsatt att brystället är snyggt och skalet runtomkring oskadat.

Klass II

Denna klass omfattar äpplen som inte uppfyller kraven för de högre klasserna men som uppfyller de minimikrav som anges ovan . Fruktköttet får inte ha några större fel.

Följande fel får förekomma förutsatt att frukten bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation:

- fel i formen
- fel i utvecklingen
- färgfel
- ytliga fel som ligger inom följande gränser:
 - långsträckta fel får vara högst 4 cm långa.
 - övriga fel får täcka en sammanlagd yta på högst 2,5 cm², dock med undantag för skorv (*Venturia inaequalis*) som får täcka en sammanlagd yta på högst 1 cm².
 - mindre stötskador, som får vara lätt missfärgade, får täcka en sammanlagd yta på högst 1,5 cm².

7.1.3 Bestämmelser angående storleksortering

Storleken bestäms av den största tvärsnittsdiametern eller av vikten. För samtliga sorter

och klasser är minimistorleken 60 mm om storleken mäts efter diameter, och 90 g om den mäts efter vikt. Frukt av mindre storlek kan godkännas om produktens brixvärde ligger på minst 10,5 brixgrader och storleken uppgår till minst 50 mm eller 70 g.

För att frukten i en förpackning ska uppfylla kraven på enhetlig storlek får

- a) för frukt som sorteras efter diameter, skillnaden i diameter mellan frukterna i en och samma förpackning vara högst
 - 5 mm för frukt i klass "Extra" och för frukt i klass I och II som är förpackad i rader och lager; för äpplen av sorterna Bramley's Seedling (Bramley, Triomphe de Kiel) och Horneburger får skillnaden i diameter dock vara 10 mm
 - 10 mm för frukt i klass I som är löst packad i förpackningen eller detaljhandelsförpackningen; för äpplen av sorterna Bramley's Seedling (Bramley, Triomphe de Kiel) och Horneburger får skillnaden i diameter dock vara 20 mm
- b) för frukt som sorteras efter vikten, skillnaden i vikt mellan frukterna i en och samma förpackning vara högst
 - 20 % av den genomsnittliga vikten för frukten i förpackningen för frukt i klass "Extra" och för frukt i klass I och II som är förpackad i rader och lager
 - 25 % av den genomsnittliga vikten för frukten i förpackningen för frukt i klass I som är löst packad i förpackningen eller detaljhandelsförpackningen.

För frukt i klass II som är löst packad i förpackningen eller detaljhandelsförpackningen har det inte fastställts några bestämmelser om enhetlig storlek.

7.1.4 Toleransbestämmelser

I varje förpackning medges en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

A) Kvalitetstoleranser

Klass "Extra"

5 % i antal eller vikt av äpplen som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass I, eller som, i undantagsfall, omfattas av toleranserna för den klassen.

Klass I

10 % i antal eller vikt av äpplen som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass II, eller som, i undantagsfall, omfattas av toleranserna för den klassen.

Klass II

10 % i antal eller vikt av äpplen som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven, dock inte produkter med rötangrepp eller andra fel som gör dem olämpliga för konsumtion.

Toleranserna för denna klass får medföra högst 2 % i antal eller vikt av frukt som har följande fel:

- Omfattande angrepp av pricksjuka eller glasighet
- Mindre skador eller oläkta sprickor
- Mycket ringa spår av röta
- Förekomst av levande skadedjur inuti frukten och/eller skador på fruktköttet förorsakade av skadedjur.

B) Storlekestoleranser

För samtliga klasser: Totalt medges 10 % i antal eller vikt av frukt som inte uppfyller storlekskraven för klassen. Denna tolerans omfattar dock inte frukt med en avvikelse på

- 5 mm eller mer under minimistorleken om storleken bestäms av diametern
- 10 g eller mer under minimivikten om storleken bestäms av vikten.

7.1.5 Bestämmelser angående presentation

A) Enhetlighet

Varje förpackning ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla äpplen av samma

ursprung, sort, kvalitet, storlek (om frukten är storlekssorterad) och mognad.

För klass "Extra" gäller kravet på enhetlighet även färgen.

Detaljhandelsförpackningar av äpplen med en nettovikt på högst 5 kg får innehålla blandningar av äpplen av olika sorter, under förutsättning att äpplena är enhetliga när det gäller kvalitet och, för varje enskild sort, när det gäller ursprung, storlek (om frukten är storlekssorterad) och mognadsgrad.

Den synliga delen av förpackningens innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B) Förpackning

Äpplena ska vara förpackade så att de ges ett ändamålsenligt skydd. Särskilt detaljhandelsförpackningar med en nettovikt på mer än 3 kg ska vara tillräckligt hårda för att skydda produkten på ett ändamålsenligt sätt.

De material som används inuti förpackningen ska vara nya, rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkterna. Det är tillåtet att använda material, som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar förutsatt att de färger och det lim som används är giftfria.

Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar.

De etiketter som fästs på varje enskild produkt ska vara sådana att de, när de tas bort, inte lämnar några synliga spår av lim eller skadar skalet.

C) Presentation

Äpplen i klass "Extra" ska vara förpackade i rader och lager.

7.1.6 Bestämmelser angående märkning

Varje förpackning ska på en och samma sida med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A) Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress.

Dessa uppgifter får ersättas med följande:

- för alla förpackningar med undantag av innerförpackningar: En kod som identifierar packaren och/eller avsändaren och som utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet och som föregås av uppgiften "packare och/eller avsändare" eller motsvarande förkortning).
- för innerförpackningar: Namn och adress till säljaren som är etablerad inom gemenskapen, varvid dessa uppgifter ska föregås av uppgiften "packad för:" eller likvärdig uppgift. I detta fall ska det på etiketten även finnas en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B) Typ av produkt

- "Äpplen", om innehållet i förpackningen inte är synligt från utsidan.
- Om detaljhandelsförpackningar innehåller en blandning av äpplen av olika sorter ska samtliga sorter i förpackningen anges.

C) Produktens ursprung

Ursprungsland och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning. Om detaljhandelsförpackningar innehåller en blandning av äpplen av olika sorter och olika ursprung ska ursprungslandet anges i omedelbar närhet av motsvarande sorts namn.

D) Handelsmässiga upplysningar

- Klass
- Storlek eller, för frukt förpackad i lager, antal frukter.

Om storleken är angiven ska den uttryckas på följande sätt:

- a) För frukt som omfattas av kraven på enhetlighet ska den anges som minsta och

största diameter eller som minsta och största vikt.

- b) För frukt som inte omfattas av kraven på enhetlighet ska den anges som diametern eller vikten på den minsta frukten i förpackningen, följt av "och större" eller "och +" eller ett liknande uttryck, eller, eventuellt, diametern eller vikten på den största frukten i förpackningen.

E) Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Förpackningarna får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om förpackningarna är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

7.2 Citrusfrukt

7.2.1 Definition av produkten

Dessa normer gäller för följande "citrusfrukter" som är avsedda att levereras färska till konsumenten, dock inte citrusfrukt avsedd för industriell bearbetning:

- Citroner av sorter av *Citrus limonia* (L.) Burm. f.
- Mandariner av sorter av *Citrus reticulata* Blanco, inbegripet satsumor (*Citrus unshiu* Marcow.), clementiner (*Citrus clementina* Hort. ex Tan.), vanliga mandariner (*Citrus deliciosa* Ten.) och tangeriner (*Citrus tangerina* Hort. ex Tan.) av dessa arter och hybrider därav, nedan kallade "mandariner"
- Apelsiner av sorter av *Citrus sinensis* (L.) Osb.

7.2.2 Kvalitetsbestämmelser

Syftet med normerna är att ange de kvalitetskrav som citrusfrukt ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

A) Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska citrusfrukter vara

- hela
- fria från större läkta skador och/eller stötskador
- friska, dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion
- rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar
- praktiskt taget fria från skadedjur
- praktiskt taget fria från skador orsakade av skadedjur
- fria från begynnande inre uttorkning
- fria från skador orsakade av låg temperatur eller frost
- fria från onormal yttre fuktighet
- fria från främmande lukt och/eller smak.

Citrusfrukterna ska vara varsamt plockade och ha nått en lämplig utveckling och mognad enligt kriterierna för sorten, plockningstidpunkten och odlingsområdet.

Citrusfrukterna ska ha en sådan utveckling och mognad att de

- tål transport och hantering
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

Citrusfrukt som uppfyller detta krav på mognad får ha genomgått behandling för att avlägsna den gröna färgen ("avgröning"). Sådan behandling är endast tillåten om de övriga naturliga smakegenskaperna inte ändras.

B) Bestämmelser angående mognad

Citrusfrukternas mognad fastställs med hjälp av de parametrar som anges nedan för varje sort:

- 1) Minsta saftinnehåll
- 2) Färg.

Efter en normal utveckling ska citrusfrukterna ha en sådan färg att de på bestämmelseorten kan uppnå den färg som är normal för sorten.

Citroner

Minsta saftinnehåll:

Verdelli och Primofiorecitroner:	20 %
Övriga citroner:	25 %

Färg: färgen ska vara typisk för sorten. Citroner som är gröna (men inte mörkgröna) är dock tillåtna om de uppfyller minimikraven i fråga om saftinnehåll.

Mandariner

Minsta saftinnehåll:

Mandariner, med undantag av clementiner:	33 %
Clementiner:	40 %

Färg: Minst en tredjedel av fruktens yta ska ha en färg som är typisk för sorten.

Apelsiner

Färgen ska vara typisk för sorten. Högst en femtedel av fruktens totala yta får ha ljusgrön färg. Frukterna ska ha följande saftinnehåll:

Blodapelsiner:	30 %
Gruppen navelapelsiner:	33 %
Övriga sorter:	35 %

Apelsiner som produceras i områden med höga lufttemperaturer och hög relativ fuktighet under utvecklingsperioden får dock ha en grön färg på mer än en femtedel av fruktens totala yta, på villkor att de uppfyller följande krav på minsta saftinnehåll:

Sorterna Mosambi, Sathgudi och Pacitan:	33 %
Andra sorter:	45 %

C) Klassificering

Citrusfrukt inledas i följande tre klasser:

Klass "Extra"

Citrusfrukt i denna klass ska vara av högsta kvalitet. Deras form, yttre utseende, utveckling och färg ska ha de egenskaper som är typiska för sorten och/eller handelstypen. De får inte ha några fel med undantag av mycket små

ytliga fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet och presentation i förpackningen.

Klass I

Citrusfrukt i denna klass ska vara av god kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten och/eller handelstypen.

De får dock ha följande mindre fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet och presentation i förpackningen:

- Mindre fel i formen
- Mindre färgfel
- Mindre fel i skalet som uppstått i samband med fruktbildningen, t.ex. silverskorv, rostbildning etc.
- Läkta, mindre fel som uppstått genom yttre påverkan, t.ex. grenskav, hagelskada, stötfläckar etc.

Klass II

Denna klass omfattar citrusfrukt som inte uppfyller kraven för de högre klasserna men som uppfyller de minimikrav som anges ovan.

Följande fel får förekomma förutsatt att de bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation:

- fel i formen
- färgfel
- skrovligt skal
- fel i skalet som uppstått i samband med fruktbildningen, t.ex. silverskorv, rostbildning etc.
- läkta fel som uppstått genom yttre påverkan, t.ex. grenskav, hagelskada, stötfläckar etc.
- läkta, ytliga skalförändringar
- delvis lätt lossad fruktvägg för apelsiner (tillåtet för mandariner).

7.2.3 Bestämmelser angående storleksortering

Storleken bestäms av den största tvärsnitts-diametern.

A) Minimistorlek

Nedan anges den minsta tillåtna storleken för olika typer av citrusfrukt.

Citroner:	45 mm
Mandariner, med undantag av clementiner:	45 mm
Clementiner:	35 mm
Apelsiner:	53 mm

B) Storleksindelning

Frukten indelas efter storlek enligt **tabell 2**.

Citrusfrukt får sorteras efter antalet frukter. I detta fall får, under förutsättning att bestämmelserna om enhetlig storlek enligt C iakttas, frukterna i en och samma förpackning omfatta två angränsande storleksklasser.

C) Enhetlighet

Enhetligheten i fråga om storlek ska motsvarar ovanstående storlekstabell, förutom i följande fall:

- För frukt som är packad i rader och lager, i förpackningar eller i detaljhandelsförpackningar, får skillnaden mellan den minsta och den största frukten i samma förpackning inte överskrida följande maximivärden, inom en och samma storlek, eller, om citrusfrukten är sorterad efter antalet frukter, inom två på varandra följande storlekar (**Tabell 3**).
- För frukt, ej packad i rader och lager, i förpackningar eller i hårda detaljhandelsförpackningar, får skillnaden mellan den minsta och den största frukten i samma förpackning inte vara större än den storleksvariation som är tillåten för motsvarande storlek i storlekstabellen, eller, om citrusfrukten är sorterad efter antalet frukter, skillnaden i mm för en av de två aktuella på varandra följande storlekarna.
- För frukt i lös vikt i lådor med stor volym och frukt presenterad i mjuka detaljhandelsförpackningar (nät, påsar etc.), får skillnaden mellan den minsta och den största frukten i samma förpackning inte vara större än det intervall som uppstår om tre på varandra följande storlekar i storlekstabellen slås samman till en enda.

Tabell 2: Citrusfrukternas storleksklasser

Apelsiner		Citroner		Mandariner	
Storlek	Diameter i mm	Storlek	Diameter i mm	Storlek	Diameter i mm
0	92 - 110	0	79 - 90	1 - XXX	över 78
1	87 - 100	1	72 - 83	1 - XX	67 - 78
2	84 - 96	2	68 - 78	1 tai 1-X	63 - 74
3	81 - 92	3	63 - 72	2	58 - 69
4	77 - 88	4	58 - 67	3	54 - 64
5	73 - 84	5	53 - 62	4	50 - 60
6	70 - 80	6	48 - 57	5	36 - 56
7	67 - 76	7	45 - 52	6 ¹	43 - 52
8	64 - 73			7	41 - 48
9	62 - 70			8	39 - 46
10	60 - 68			9	37 - 44
11	58 - 66			10	35 - 42
12	56 - 63				
13	53 - 60				

¹ Storlek på mindre än 45 mm i diameter gäller endast clementiner.

Tabell 3: Tillåtna skillnader för olika citrusfrukter

	Storlek	Största skillnad mellan frukt i samma förpackning (mm)
Citroner	0 - 7	7
Mandariner	1 - XXX - 4	9
	5 - 6	8
	7 - 10	7
Apelsiner	0 - 2	11
	3 - 6	9
	7 - 10	7

7.2.4 Toleransbestämmelser

I varje förpackning medges en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

A) Kvalitetstoleranser

Klass "Extra"

5 % i antal eller vikt av citrusfrukt som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass I, eller som, i undantagsfall, omfattas av toleranserna för den klassen.

Klass I

10 % i antal eller vikt av citrusfrukt som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass II, eller som, i undantagsfall, omfattas av toleranserna för den klassen.

Klass II

10 % i antal eller vikt av citrusfrukt som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven, dock inte produkter med rötangrepp, uttalade stötskador eller annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion. Inom denna tolerans får högst 5 % av frukten ha mindre, oläta eller torra skador i skalet eller vara mjuk eller skrumpen.

B) Storlektoleranser

Oavsett presentationsform medges för samtliga klasser en tolerans på 10 % i antal eller vikt av citrusfrukt som uppfyller storlekskraven

för närmast över- eller underliggande storlek (eller storlekar vid kombination av tre storlekar) om detta anges på förpackningen.

Toleransen på 10 % får i samtliga fall endast tillämpas för frukt vars diameter inte understiger följande minimivärden:

Citroner:	43 mm
Mandariner, med undantag av clementiner:	43 mm
Clementiner:	34 mm
Apelsiner:	50 mm

7.2.5 Bestämmelser angående presentation

A) Enhetlighet

Varje förpackning får endast innehålla citrusfrukt av samma ursprung, sort och/eller handeltyp, kvalitet, storlek och av praktiskt taget samma utveckling och mognad. För klass "Extra" gäller kravet på enhetlighet även färgen.

Den synliga delen av förpackningens innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B) Förpackning

Citrusfrukterna ska vara förpackade så att de ges ett ändamålsenligt skydd. De material som används inuti förpackningen ska vara nya, rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar förutsatt att de färger och det lim

som används är giffria. Om frukten är inslagen ska papperet vara tunt, torrt, nytt och luktfritt. Det är förbjudet att använda ämnen som kan ändra citrusfruktens naturliga egenskaper, särskilt dess smak eller lukt¹

Förpackningen får inte innehålla främmande beståndsdelar. Frukten får dock presenteras med en kort fastsittande kvist som inte är träig och har några gröna blad. De etiketter som fästs på varje enskild produkt ska vara sådana att de, när de tas bort, inte lämnar några synliga spår av lim eller skadar skalet.

C) Presentation

Citrusfrukt ska presenteras på följande sätt:

- a) packad i rader i regelbundna lager i förpackningar
- b) packad på annat sätt än i rader i regelbundna lager i förpackningar, eller löspackad i pallboxar. Detta presentationssätt är endast tillåtet för klass I och II.
- c) i detaljhandelsförpackningar med en vikt på mindre än 5 kg, som är avpassade efter
 - antalet frukter
 - förpackningarnas nettovikt.

7.2.6 Bestämmelser angående märkning

Varje förpackning ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A) Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress.

Dessa uppgifter får ersättas med följande:

- För alla förpackningar med undantag av innerförpackningar: En kod som identifierar packaren och/eller avsändaren och som utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet och som föregås av

¹ Konserveringsmedel och andra kemiska substanser som kan lämna en främmande lukt på fluktskålen är tillåtna att de används i enlighet med gemenskapens bestämmelser på området.

uppgiften "packare och/eller avsändare" eller motsvarande förkortning.

- För innerförpackningar: Namn och adress till säljaren som är etablerad inom gemenskapen, varvid dessa uppgifter ska föregås av uppgiften "packad för:" eller likvärdig uppgift. I detta fall ska det på etiketten även finnas en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B) Typ av produkt

- Artens namn (om produkten inte är synlig från utsidan). För mandariner är namnet på arten eller sorten dock alltid obligatoriskt.
- Sortens namn i fråga om apelsiner.
- Typens namn enligt följande:
- För citroner, eventuellt uppgifterna "Verdelli" och "Primofiore".
- För clementiner: "Kärnfria clementiner", "Clementiner" (1-10 kärnor) eller i förekommande fall "Clementiner med kärnor" (mer än 10 kärnor).

C) Produktens ursprung

Ursprungsland och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning.

D) Handelsmässiga upplysningar

- Klass.
- Storlek i fråga om frukter som presenteras enligt storlekstabellen eller största och minsta storlek för varje storlek om det är fråga om en sammanslagning av tre på varandra följande storlekar i storlekstabellen.
- Storlek (eller, när frukterna är sorterade efter antalet frukter och omfattar två olika storlekar, minsta och största storlek efter diameter) och antal frukter om de är packade i rader och lager.
- I förekommande fall angivelse av att konserveringsmedel eller andra kemiska ämnen har använts i behandling efter skörd.

E) Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Förpackningarna får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om förpackningarna är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

7.3 Kiwifrukt**7.3.1 Definition av produkten**

Dessa normer gäller för kiwifrukt av sorter av *Actinidia chinensis* (Planch.) eller *Actinidia deliciosa* (A. Chev., C.F. Liang och A.R. Ferguson) som är avsedda att levereras färska till konsumenten, dock inte kiwifrukt avsedda för industriell bearbetning.

7.3.2 Kvalitetsbestämmelser

Syftet med normerna är att ange de kvalitetskrav som kiwifrukt ska uppfylla efter iordningsställande och packning.

A) Minimikrav på kvalitet

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska kiwifrukterna vara

- hela (men utan stjälk)
- friska, dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion
- rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar
- praktiskt taget fria från skadedjur
- praktiskt taget fria från skador orsakade av skadedjur
- tillräckligt fasta, dvs. varken mjuka, skrupna eller vattniga
- välformade, dvs. inga dubbla eller multipla frukter

- fria från onormal yttre fuktighet
- fria från främmande lukt och/eller smak.

Kiwifrukterna ska ha en sådan utveckling och mognad att de

- tål transport och hantering
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B) Minimikrav på mognad

Produkterna ska vara tillräckligt utvecklade och mogna för sin typ. För att uppfylla detta krav ska frukten ha nått en mognad av minst 6,2 brixgrader eller i genomsnitt 15 % torrsubstans vid förpackningstillfället i produktionsområdet och vid den efterföljande sändning som utförs av packaren, samt vid export- och importtillfället av minst 9,5 brixgrader i alla övriga saluföringsled.

C) Klassificering

Kiwifrukt indelas i följande tre klasser:

Klass "Extra"

Kiwifrukt i denna klass ska vara av högsta kvalitet. De ska vara väl utvecklade och ha den färg och de egenskaper som är typiska för sorten.

De får inte ha några fel med undantag av mycket små ytliga fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet eller presentation i förpackningen.

Förhållandet mellan fruktens minsta och största tvärsnittsdiameter ska vara minst 0,8.

Klass I

Kiwifrukt i denna klass ska vara av god kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten.

De ska vara fasta och köttet ska vara helt friskt.

De får dock ha följande mindre fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna ut-

seende, kvalitet, hållbarhet och presentation i förpackningen:

- Ett mindre fel i formen (dock inte svullnader eller missbildningar)
- Ett mindre färgfel
- Ytliga skador på skalet som täcker en yta av högst 1 cm²
- Ett mindre "Hayward-märke" i form av längsgående linjer utan förhöjning
- Förhållandet mellan fruktens minsta och största tvärsnittsdiameter ska vara minst 0,7.

Klass II

Denna klass omfattar kiwifrukt som inte uppfyller kraven för de högre klasserna men som uppfyller de minimikrav som anges ovan.

Frukterna ska vara förhållandevis fasta och köttet får inte ha några allvarliga fel.

Följande fel får förekomma förutsatt att de bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation:

- fel i formen
- färgfel
- fel i skalet, t.ex. små läkta sår eller ärrad/skrubbad vävnad som täcker högst 2 cm²
- flera, mer uttalade "Hayward-märken" med mindre förhöjning
- lätta stötskador.

7.3.3 Bestämmelser angående storleksortering

Storleken bestäms av fruktens vikt. Minimivikten för klass "Extra" är 90 g, för klass I 70 g och för klass II 65 g.

Skillnaden i vikt mellan den största och minsta frukten i en förpackning får vara högst

- 10 g om frukten väger mindre än 85 g
- 15 g om frukten väger mellan 85 g och 120 g
- 20 g om frukten väger mellan 120 g och 150 g
- 40 g om frukten väger 150 g eller mer.

7.3.4 Toleransbestämmelser

I varje förpackning medges en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

A) Kvalitetstoleranser

Klass "Extra"

5 % i antal eller vikt av kiwifrukt som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass I, eller som, i undantagsfall, omfattas av toleranserna för den klassen.

Klass I

10 % i antal eller vikt av kiwifrukt som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass II, eller som, i undantagsfall, omfattas av toleranserna för den klassen.

Klass II

10 % i antal eller vikt av kiwifrukt som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven, dock inte produkter med rötangrepp eller annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion.

B) Storlekstoleranser

För samtliga klasser: 10 % i antal eller vikt av kiwifrukt som inte uppfyller vikt- eller storlekskraven. Frukterna ska dock vara av en storlek omedelbart under eller över den angivna eller, i fråga om den minsta storleken, inte väga mindre än 85 g i klass "Extra", 67 g i klass I och 62 g i klass II.

7.3.5 Bestämmelser angående presentation

A) Enhetlighet

Varje förpackning ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla kiwifrukt av samma ursprung, sort, kvalitet och storlek. Den synliga delen av förpackningens innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B) Förpackning

Kiwifrukterna ska vara förpackade så att de ges ett ändamålsenligt skydd.

De material som används inuti förpackningen ska vara nya, rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material, t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar, förutsatt att de färger och det lim som används är giffria. De etiketter som fästs på varje enskild produkt ska vara sådana att de, när de tas bort, inte lämnar några synliga spår av lim eller skador skalet.

Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar.

C) Presentation

I klass "Extra" ska frukterna vara åtskilda och packade i ett enda lager.

7.3.6 Bestämmelser angående märkning

Varje förpackning ska på en och samma sida med tydligt, utplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A) Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress.

Dessa uppgifter kan ersättas med följande:

- På alla förpackningar, utom på färdigförpackade produkter: den kod som packaren och/eller avsändaren har fått officiellt utfärdad eller godkänd. Före koden ska det stå "packare" och/eller "avsändare" (eller motsvarande förkortning).
- Enbart på färdigförpackade produkter: namn- och adressuppgifter om säljaren som ska vara etablerad i gemenskapen. Dessa uppgifter ska föregås av "packad för" (eller motsvarande). I detta fall ska märkningen även omfatta en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B) Typ av produkt

"Kiwifrukt", "Actinidia" eller liknande namn om innehållet i förpackningen inte är synligt från utsidan.

Sortens namn (frivilligt).

C) Produktens ursprung

Ursprungsland och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning.

D) Handelsmässiga upplysningar

- Klass
- Storlek uttryckt som minsta och största fruktvikt
- Antal frukter (frivilligt).

E) Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Förpackningarna får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om förpackningarna är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

7.4 Sallat

7.4.1 Definition av produkter

Dessa normer gäller för

- huvudsallat av sorter av
 - *Lactuca sativa* L. var. capitata L. (huvudsallat inklusive isbergssallat)
 - *Lactuca sativa* L. var. longifolia Lam. (romansallat)
 - *Lactuca sativa* L. var. crispa L. (plock-sallat)
 - korsningar av dessa sorter
- frisésallat av sorter av *Cichorium endivia* L. var. *crispa* Lam.

- escarolesallat av sorter av *Cichorium endivia* L. var. *latifolium* Lam.,

som är avsedda att levereras färska till konsumenten.

Normerna gäller dock inte sallat avsedd för industriell bearbetning eller sallat i form av lösa blad, huvudsallat med rotklump eller plocksallat i kruka.

7.4.2 Kvalitesbestämmelser

Syftet med normerna är att ange de kvalitetskrav som sallaten ska uppfylla efter iordningsställande och förpackning.

A) Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska sallaten vara

- hel
- frisk, dvs. den får inte vara angripen av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör den olämplig för konsumtion
- ren och putsad, dvs. praktiskt taget utan blad nedsmutsade med jord eller andra odlingssubstrat och praktiskt taget fri från synliga främmande beståndsdelar
- färsk till utseendet
- praktiskt taget fri från skadedjur
- praktiskt taget fri från skador orsakade av skadedjur
- saftspänd
- utan stocklöpare
- fri från onormal yttre fuktighet
- fri från främmande lukt och/eller smak.

På huvudsallat tillåts en rödaktig missfärgning som beror på låg temperatur vid odlingen om denna inte ger en betydande förändring av sallatens utseende.

Rötterna ska vara avskurna omedelbart under det yttersta bladet.

Sallaten ska vara tillräckligt utvecklad och mogen för sin typ. Sallaten ska ha en sådan utveckling och mognad att den

- tål transport och hantering
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B) Klassificering

Sallat indelas i följande två klasser:

Klass I

Sallat i denna klass ska vara av god kvalitet. Den ska ha de egenskaper som är typiska för sorten eller handelstypen, särskilt i fråga om färg.

Den ska vara

- välformad
- knuten (med beaktande av odlingssätt och produkttyp)
- fri från skador eller fel som försämrar ätbarheten
- utan frostsador.

Huvudsallat ska ha ett välformat hjärta. På huvudsallat från täckt kultur får dock hjärtat vara litet. Romansallat ska ha ett hjärta som får vara litet till storleken. Frisésallat och escarolesallat ska vara gul i mitten.

Klass II

Denna klass omfattar sallat som inte uppfyller kraven för klass I men som uppfyller de minimikrav som anges ovan.

Sallaten ska vara

- förhållandevis välformad
- fri från skador eller fel som allvarligt försämrar ätbarheten.

Följande fel får förekomma, förutsatt att produkten bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation:

- en lättare missfärgning
- lättare skador orsakade av skadedjur.

Huvudsallat ska ha ett hjärta som får vara litet till storleken. För huvudsallat från täckt kultur får hjärta saknas. Romansallat behöver inte ha ett hjärta.

7.4.3 Bestämmelser angående storlekssortering

Storleken bestäms av styckevikten.

A) Minimivikt

Krav som gäller angående minimivikten för klass I och II är presenterat på **tabell 4**.

B) Enhetlighet

a) Huvudsallat

För samtliga klasser gäller att skillnaden mellan det lättaste och det tyngsta huvudet i en förpackning inte får vara större än

- 40 g om det lättaste huvudet väger mindre än 150 g per styck
- 100 g om det lättaste huvudet väger 150–300 g per styck
- 150 g om det lättaste huvudet väger 300–450 g per styck
- 300 g om det lättaste huvudet väger mer än 450 g per styck.

b) Frisésallat och escarolesallat

För samtliga klasser gäller att skillnaden mellan det lättaste och det tyngsta huvudet i en förpackning inte får vara större än 300 g.

7.4.4 Toleransbestämmelser

I varje parti medges en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

A) Kvalitetstoleranser

Klass I

10 % i antal av huvuden som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass II. Inom denna klass får högst 1 % bestå av produkter som varken uppfyller kraven för klass II eller minimikraven. Sallaten får inte vara angripen av röta eller ha andra kvalitetsförsämringar som gör den olämplig för konsumtion.

Klass II

10 % i antal av huvuden som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven. Sallaten får inte vara angripen av röta eller ha andra kvalitetsförsämringar som gör den olämplig för konsumtion.

B) Storlekstoleranser

För samtliga klasser: 10 % i antal av huvuden som inte uppfyller storlekskraven men vars vikt avviker med högst 10 % från kraven för den aktuella storleken.

7.4.5 Bestämmelser angående presentation

A) Enhetlighet

Varje parti ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla sallat av samma ursprung, sort eller handelstyp, kvalitet och storlek. En blandning av produkter av olika färger, sorter och/eller handelstyper kan dock förpackas tillsammans i en detaljhandelsförpackning, om de är enhetliga avseende kvalitet och, för varje

Tabell 4: Sallatens minimivikten för i klass I ja II

Sallat	Frilandsodlad	Odlad som täckt kultur
Huvudsallat (med undantag av isbergsallat) och romansallat (med undantag av "little gem")	150 g	100 g
Isbergsallat	300 g	200 g
Plocksallat och "little gem"	100 g	100 g
Frisésallat och escarolesallat	200 g	150 g

färg, sort och/eller handelstyp, avseende ursprung. Den synliga delen av partiets innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B) Förpackning

Sallaten ska vara förpackad så att den ges ett ändamålsenligt skydd. Den ska vara packad på ett lämpligt sätt med beaktande av storleken och typen av förpackning, dvs. utan för stora mellanrum och inte alltför tätt.

De material som används inuti förpackningen ska vara nya, rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar förutsatt att de färger och det lim som används är giffria. Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar.

7.4.6 Bestämmelser angående märkning

Varje förpackning ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A) Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress.

Dessa uppgifter kan ersättas med följande:

- På alla förpackningar, utom på färdigförpackade produkter: den kod som packaren och/eller avsändaren har fått officiellt utfärdad eller godkänd. Före koden ska det stå "packare" och/eller "avsändare" (eller motsvarande förkortning).
- Enbart på färdigförpackade produkter: namn- och adressuppgifter om säljaren som ska vara etablerad i gemenskapen. Dessa uppgifter ska föregås av "packad för" (eller motsvarande). I detta fall ska märkningen även omfatta en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B) Typ av produkt

- "Huvudsallat", "Bataviasallat", "isbergs-sallat", "romansallat", "plocksallat", (eller t.ex. ekbladssallat, lollo bionda, lollo rossa), "frisésallat", "escarolesallat" eller en liktydig beteckning om innehållet i förpackningen inte är synligt från utsidan.
- "Little gem", i förekommande fall, eller en liktydig beteckning.
- Uppgiften "Växthusodlad eller täckt kultur", eller en annan lämplig beteckning, i förekommande fall.
- Sortens namn (frivilligt).
- Uppgiften "Salladsblandning", "Blandsallat" eller motsvarande beteckning, om detaljhandelsförpackningen innehåller en blandning av olika färger, sorter och/eller handelstyper av produkter. Om produkten inte är synlig från utsidan måste färger, sorter eller handelstyper anges på detaljhandelsförpackningen.

C) Produktens ursprung

Ursprungsland och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning. När det gäller detaljhandelsförpackningar som innehåller en blandning av olika färger, sorter och/eller handelstyper och produkterna är av olika ursprung ska ursprungslandet anges i omedelbar närhet av uppgiften om färg eller handelstyp.

D) Handelsmässiga upplysningar

- Klass
- Storlek angiven som minsta vikt per enhet eller som antal enheter
- Nettovikt (frivilligt)

E) Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Dessa förpackningar får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om dessa förpackningar är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som

ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.”

7.5 Persikor och nektariner

7.5.1 Definition av produkten

Dessa normer gäller för persikor och nektariner av sorter av *Prunus persica* Sieb. och Zucc., som är avsedda att levereras färska till konsumenten, dock inte persikor och nektariner avsedda för industriell bearbetning.

7.5.2 Kvalitetsbestämmelser

Syftet med normerna är att ange de kvalitetskrav som persikor och nektariner ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

A) Minimikrav på kvalitet för persikor och nektariner

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska persikor och nektariner vara

- hela
- friska, dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion
- rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar
- praktiskt taget fria från skadedjur
- praktiskt taget fria från skador orsakade av skadedjur
- fria från onormal yttre fuktighet
- fria från främmande lukt och/eller smak.
- Persikorna och nektarinerna ska vara varsamt plockade.

Persikorna och nektarinerna ska ha en sådan utveckling och mognad att de

- tål transport och hantering
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B) Minimikrav på mognad

Persikorna och nektarinerna ska vara tillräckligt utvecklade och mogna.

Persikorna och nektarinerna ska ha nått ett sådant utvecklingsstadium och en sådan mognadsgrad att mognadsprocessen kan fortsätta och de kan uppnå en tillfredsställande mognadsgrad. För att uppfylla detta krav ska fruktköttets brytningsindex vara minst 8 brixgrader mätt mitt i fruktköttet vid den största tvärsnittsdiаметern och fastheten, mätt med hjälp av en penetrometer med en spets på 8 mm i diameter (0,5 cm²) på två ställen vid den största tvärsnittsdiаметern ska vara mindre än 6,5 kg.

C) Klassificering

Persikor och nektariner indelas i följande tre klasser:

Klass "Extra"

Persikor och nektariner i denna klass ska vara av högsta kvalitet. De ska ha en form, utveckling och färg som är typisk för sorten och det område där de odlas. De får inte ha några fel, med undantag av mycket små ytliga fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet eller presentation i förpackningen.

Klass I

Persikor och nektariner i denna klass ska vara av god kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten och det område där de odlas. De får dock ha mindre fel i form, utveckling och färg. Fruktköttet ska vara helt friskt. Persikor och nektariner som har rämnat i skaffästet får inte förekomma.

Små ytliga fel som inte försämrar fruktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet eller presentation i förpackningen får dock förekomma inom följande gränser:

- långsträckta fel får vara högst 1 cm långa
- övriga fel får täcka en yta av högst 0,5 cm².

Klass II

Denna klass omfattar persikor och nektariner som inte uppfyller kraven för de högre klasserna men som uppfyller de minimikrav som anges ovan. Fruktköttet får inte ha några all-

varliga fel. Persikor och nektariner som har rämnat i skaffästet får endast förekomma inom kvalitetstoleranserna.

Ytliga fel får förekomma förutsatt att frukten bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation och om felen ligger inom följande gränser:

- långsträckta fel får vara högst 2 cm långa
- övriga fel får täcka en yta av högst 1,5 cm².

7.5.3 Bestämmelser angående storlessortering

Storleken bestäms av

- omkretsen
- den största tvärsnittsdiаметern.

Persikor och nektariner ska storlekssorteras efter följande **tabell 5**.

Frukt i klass "Extra" ska ha en storlek av minst 17,5 cm (omkrets) eller 56 mm (diameter).

Storlek D (med en diameter på minst 51 mm men under 56 mm och en omkrets på minst 16 cm men under 17,5 cm) är inte tillåten under perioden 1 juli – 31 oktober.

Storlekssortering är obligatorisk för alla klasser.

7.5.4 Toleransbestämmelser

I varje förpackning medges en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

A) Kvalitetstoleranser

Klass "Extra"

5 % i antal eller vikt av persikor eller nektariner som inte uppfyller kraven för klassen men som uppfyller kraven för klass I, eller som, i undantagsfall, omfattas av toleranserna för den klassen.

Klass I

10 % i antal eller vikt av persikor eller nektariner som inte uppfyller kraven för klassen men som uppfyller kraven för klass II, eller som, i undantagsfall, omfattas av toleranserna för den klassen.

Tabell 5: Storlekssortering för persikor och nektariner

Diameter	Storlek (koodi)	Omkrets
Minst 90 mm	AAAA	Minst 28 cm
Minst 80 mm, men under 90 mm	AAA	Minst 25 cm, men under 28 cm
Minst 73 mm, men under 80 mm	AA	Minst 23 cm, men under 25 cm
Minst 67 mm, men under 73 mm	A	Minst 21 cm, men under 23 cm
Minst 61 mm, men under 67 mm	B	Minst 19 cm, men under 21 cm
Minst 56 mm, men under 61 mm	C	Minst 17,5 cm, men under 19 cm
Minst 51 mm, men under 56 mm	D	Minst 16 cm, men under 17,5 cm

Klass II

10 % i antal eller vikt av persikor eller nektariner som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven, dock inte frukt med rötangrepp, tydliga stötskador eller annan kvalitetsförsämring som gör den olämplig för konsumtion.

B) Storlektoleranser

För samtliga klasser: 10 % i antal eller vikt av persikor eller nektariner som avviker med högst 1 cm från den storlek som anges på förpackningen om storleken bestäms av omkretsen och med högst 3 mm om storleken bestäms av diametern. För frukt i den minsta klassen ska dock denna tolerans endast gälla för persikor eller nektariner som är högst 6 mm (omkrets) eller 2 mm (diameter) mindre än den minsta tillåtna storleken.

7.5.5 Bestämmelser angående presentation

A) Enhetlighet

Varje förpackning ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla persikor eller nektariner av samma ursprung, sort, kvalitet, mognadsgrad och storlek, och för klass "Extra" ska innehållet även vara enhetligt till färgen. Den synliga delen av förpackningens innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B) Förpackning

Persikor och nektariner ska vara förpackade så att de ges ett ändamålsenligt skydd. De material som används inuti förpackningen ska vara nya, rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar förutsatt att de färger och det lim som använts är giftfria.

De etiketter som fästs på varje enskild produkt ska vara sådana att de, när de tas bort, inte lämnar några synliga spår av lim eller skador skalet. Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar.

C) Presentation

Persikor och nektariner får presenteras i små förpackningar.

Klass "Extra"

I ett enda lager, varvid varje frukt ska vara åtskild från övriga frukter.

I klass I och II

I ett eller två lager, eller i högst fyra lager om frukten är placerad i styva fack vilka är så anordnade att de inte vilar på frukten i det närmast underliggande lagret.

7.5.6 Bestämmelser angående märkning

Varje förpackning ska på en och samma sida med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A) Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress.

Dessa uppgifter får ersättas med följande:

- För alla förpackningar, med undantag av färdigförpackningar: En kod som identifierar packaren och/eller avsändaren och som har utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet. Före koden ska det stå "packare" och/eller "avsändare" eller motsvarande förkortning.
- Enbart för färdigförpackningar: Namn- och adressuppgifter om säljaren som ska vara etablerad i gemenskapen. Dessa uppgifter ska föregås av uppgiften "packad för" eller motsvarande. I detta fall ska märkningen även omfatta en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B) Typ av produkt

“Persikor” eller “Nektariner” om innehållet i förpackningen inte är synligt från utsidan

- Fruktköttets färg
- Sortens namn (frivilligt).

C) Produktens ursprung

Ursprungsland och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning.

D) Handelsmässiga upplysningar

- Klass.
- Storleken angiven som minsta och största diameter eller minsta och största omkrets eller i enlighet med de koder som anges i tabell 5 “Bestämmelser angående storleksortering”.
- Antal frukter (frivilligt).
- Lägsta sockerhalt mätt med refraktometer och uttryckt i brixgrader (frivilligt).
- Maximal fasthet mätt med penetrometer och uttryckt i kg/0,5 cm² (frivilligt).

E) Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Förpackningarna får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om förpackningarna är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

7.6 Päron

7.6.1 Definition av produkten

Dessa normer gäller för päron av sorter av *Pyrus communis* L., som är avsedda att levereras färska till konsumenten, dock inte päron avsedda för industriell bearbetning.

7.6.2 Kvalitetsbestämmelser

Syftet med normerna är att ange de kvalitetskrav som päron ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

A) Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska päron vara

- hela
- friska, dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion
- rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar
- praktiskt taget fria från skadedjur
- fria från skador orsakade av skadedjur
- fria från onormal yttre fuktighet
- fria från främmande lukt och/eller smak
- Päronen ska ha en sådan utveckling och mognad att de
- kan fortsätta mogna tills frukten når den mognad som krävs med hänsyn tagen till sortegenskaperna
- tål transport och hantering
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B) Klassificering

Päron indelas i följande tre klasser:

Klass “Extra”

Päron i denna klass ska vara av högsta kvalitet. De ska ha den form, storlek och färg som är typiska för sorten och skaffet ska vara oskadat. Fruktköttet ska vara helt friskt och skalet fritt från skrovlig rostbildning.

De får inte ha några fel med undantag av mycket små ytliga fel i skalet förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet eller presentation i förpackningen. Stenbildning får inte förekomma hos päron.

Klass I

Päron i denna klass ska vara av god kvalitet. De ska ha den form, storlek och färg som är typiska för sorten¹. Fruktköttet ska vara helt friskt och skalet fritt från skrovlig rostbildning.

De får dock ha följande mindre fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet och presentation i förpackningen:

- mindre fel i formen
- mindre fel i utvecklingen
- mindre färgfel
- mindre ytliga fel som ligger inom följande gränser:
- långsträckta fel får vara högst 2 cm långa.
- övriga fel får täcka en sammanlagd yta på högst 1 cm², dock med undantag för skorv (*Venturia pirina* och *V. inaequalis*) som högst får täcka en yta på 0,25 cm².
- mindre stötskador får täcka en yta på högst 1 cm².

Skaftet får vara lätt skadat. Stenbildning får inte förekomma hos päron.

Klass II

Denna klass omfattar päron som inte uppfyller kraven för de högre klasserna men som uppfyller de minimikrav som anges ovan. Fruktköttet får inte ha några större fel.

¹ En icke uttömmande förteckning över sorter med stora frukter och sommarpäron återfinns i bilagan till de här handelsnormerna.

Följande fel får förekomma förutsatt att päronen bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation:

- fel i formen.
- fel i utvecklingen.
- färgfel.
- tunn skrovlig rostbildning.
- ytliga fel som ligger inom följande gränser:
 - långsträckta fel får vara högst 4 cm långa.
 - övriga fel får täcka en sammanlagd yta på högst 2,5 cm², dock med undantag för skorv (*Venturia pirina* och *V. inaequalis*) som högst får täcka en yta på 1 cm².
- mindre stötskador får täcka en yta på högst 2 cm².

7.6.3 Bestämmelser angående storleksortering

Storleken bestäms av den största tvärsnitts-diametern. Nedan på **tabell 6** anges minimikrav på storlek för varje klass.

De sommarpäron som finns upptagna i bilagan till dessa normer behöver inte uppfylla kraven på minsta storlek.

För att frukten i en förpackning ska uppfylla kraven på enhetlig storlek får skillnaden i diameter mellan frukterna i en och samma förpackning vara högst

- 5 mm för frukt i klass "Extra" och för frukt i klass I och II som är förpackad i rader och lager;

Tabell 6: Storleksortering enligt diameter för päron

	Klass Extra	Klass I	Klass II
Sorter med stora frukter	60 mm	55 mm	55 mm
Övriga sorter	55 mm	50 mm	45 mm

- 10 mm för frukt i klass "Extra" som är löst packad i förpackningen eller detaljhandelsförpackningen.

För frukt i klass II som är löst packad i förpackningen eller detaljhandelsförpackningen har det inte fastställts några bestämmelser om enhetlig storlek.

7.6.4 Toleransbestämmelser

I varje parti medges en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

A) Kvalitetstoleranser

Klass "Extra"

5 % i antal eller vikt av päron som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass I. Inom denna tolerans får högst 0,5 % bestå av produkter som uppfyller kraven för klass II.

Klass I

10 % i antal eller vikt av päron som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass II. Inom denna tolerans får högst 1 % bestå av produkter som varken uppfyller kraven för klass II eller minimikraven. Päronen får inte vara angripna av röta eller ha andra kvalitetsförsämringar som gör dem olämpliga för konsumtion. Päron som saknar skaft omfattas inte av denna tolerans.

Klass II

10 % i antal eller vikt av päron som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven. Päronen får inte vara angripna av röta eller ha andra kvalitetsförsämringar som gör dem olämpliga för konsumtion.

Toleranserna för denna klass får medföra högst 2 % i antal eller vikt av frukt som har följande fel:

- mindre skador eller oläta sprickor
- mycket ringa spår av röta

förekomst av levande skadedjur inuti frukten

och/eller skador på fruktköttet förorsakade av skadedjur.

B) Storlektoleranser

För samtliga klasser:

- a) För frukt som omfattas av kraven på enhetlighet: 10 % i antal eller vikt av frukt som motsvarar den storlek som ligger närmast över eller under den storlek som anges på förpackningen, varvid frukt i den minsta storleksklassen högst får ligga 5 mm under minimistorleken.
- b) För frukt som inte omfattas av kraven på enhetlighet: 10 % i antal eller vikt av frukt som är mindre än den minsta tillåtna storleken, dock högst 5 mm mindre.

7.6.5 Bestämmelser angående presentation

A) Enhetlighet

Varje parti ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla päron av samma ursprung, sort, kvalitet, storlek (om storlekssortering är obligatorisk för produkten i fråga) och mognad.

För klass "Extra" gäller kravet på enhetlighet även färgen.

En blandning av päron av olika sorter kan dock förpackas tillsammans i en detaljhandelsförpackning om de är enhetliga avseende kvalitet och, för varje sort, avseende ursprung.

Den synliga delen av partiets innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B) Förpackning

Päronen ska vara förpackade så att de ges ett ändamålsenligt skydd.

De material som används inuti förpackningen ska vara nya, rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässigt

ga upplysningar, förutsatt att de färger och det lim som används är giffria.

De etiketter som fästs på varje enskild produkt ska vara sådana att de, när de tas bort, inte lämnar några synliga spår av lim eller skadar skalet.

Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar.

7.6.6 Bestämmelser angående märkning

Varje förpackning ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A) Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress.

Dessa uppgifter kan ersättas med följande:

- På alla förpackningar, utom på färdigförpackade produkter: den kod som packaren och/eller avsändaren har fått officiellt utfärdad eller godkänd. Före koden ska det stå "packare" och/eller "avsändare" (eller motsvarande förkortning).
- Enbart på färdigförpackade produkter: namn- och adressuppgifter om säljaren som ska vara etablerad i gemenskapen. Dessa uppgifter ska föregås av "packad för" (eller motsvarande). I detta fall ska märkningen även omfatta en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B) Typ av produkt

- "Päron", om innehållet i förpackningen inte är synligt från utsidan.
- Sortens namn. Om en detaljhandelsförpackning innehåller en blandning av päron av olika sorter ska samtliga sorter i förpackningen anges.

C) Produktens ursprung

Ursprungsland och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning. Om en detaljhandelsförpackning innehåller en blandning av päron av olika sorter och ursprung ska ursprungslandet anges i omedelbar närhet av motsvarande sorts namn.

D) Handelsmässiga upplysningar

- Klass
- Storlek eller, för frukt förpackad i lager, antal frukter.

Om storleken är given ska den uttryckas på följande sätt:

- a) för frukt som omfattas av kraven på enhetlighet ska den anges som minsta och största diameter.
- b) för frukt som inte omfattas av kraven på enhetlighet ska den anges som diametern på den minsta frukten i förpackningen, följt av "och större", eller en motsvarande benämning, eller, eventuellt, diametern på den största frukten i förpackningen.

E) Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Dessa förpackningar får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om dessa förpackningar är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

7.7 Jordgubbar

7.7.1 Definition av produktern

Dessa normer gäller för jordgubbar av sorten *Fragaria L.*, avsedda att levereras färska till konsumenten, dock inte jordgubbar avsedda för industriell bearbetning.

7.7.2 Kvalitetsbestämmelser

Syftet med normerna är att ange de kvalitetskrav som jordgubbar ska uppfylla efter preparering och packning.

A) Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska jordgubbar vara

- hela
- friska, dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha andra fel som gör dem olämpliga som livsmedel
- rena, dvs. praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar
- färska till utseendet, men ej tvättade
- praktiskt taget fria från skadedjur
- praktiskt taget fria från skador orsakade av skadedjur
- försedda med blomfoder (undantaget smultron) och eventuellt skaft, som ska vara färska och gröna
- fria från onormal yttre fuktighet
- fria från främmande lukt och/eller smak.

Jordgubbarna ska ha plockats varsamt. De ska vara tillräckligt utvecklade och mogna för sin typ. Jordgubbarna ska ha en sådan utveckling och mognad att de

- tål transport och hantering
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B) Klassificering

Jordgubbar indelas i följande tre klasser:

Klass "Extra"

Jordgubbar i denna klass ska vara av högsta kvalitet. De ska ha de egenskaper som är typiska för sorten. De ska ha en glans som är typisk för sorten. De ska vara fria från jord. De får inte ha några fel, med undantag av mycket små ytliga fel om dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet eller presentation i förpackningen.

Klass I

Jordgubbar i denna klass ska vara av god kvalitet. De ska ha sorttypisk färg och form.

Om produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet och presentation i förpackningen inte påverkas får jordgubbarna ha följande mindre fel:

- mindre fel i formen
- en vitaktig fläck som täcker högst en tiondel av bärets yta
- lätta ytliga stötskador.

De ska vara praktiskt taget fria från jord.

Klass II

Denna klass omfattar jordgubbar som inte uppfyller kraven för de högre klasserna, men som uppfyller de ovan angivna minimikraven.

Jordgubbarna får ha följande mindre fel, om de bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och utseende:

- fel i formen
- en vitaktig fläck som täcker högst en femtedel av bärets yta
- mindre stöfläckar som inte riskerar att spridas
- smärre jordrester.

7.7.3 Bestämmelser angående storleksortering

Storleken bestäms av den största tvärsnitts-diametern.

Följande minimistorlekar gäller för jordgubbar:

- 25 mm i klass "Extra"
- 18 mm i klass I och II.

För smultron krävs ingen minsta storlek.

7.7.4 Toleransbestämmelser

I varje förpackning tillåts en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den aktuella klassen.

A) Kvalitetstoleranser

Klass "Extra"

5 % i antal eller vikt av jordgubbar som inte uppfyller kraven för klassen men som uppfyller kraven för klass I, eller som i undantagsfall omfattas av toleranserna för den klassen. Därav får andelen skadad frukt utgöra högst 2 %.

Klass I

10 % i antal eller vikt av jordgubbar som inte uppfyller kraven för klassen men som uppfyller kraven för klass II, eller som i undantagsfall omfattas av toleranserna för den klassen. Därav får andelen skadad frukt utgöra högst 2 %.

Klass II

10 % i antal eller vikt av jordgubbar som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven, dock inte produkter med rötangrepp, framträdande stötskador eller annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga som livsmedel. Därav får andelen skadad frukt utgöra högst 2 %.

B) Storlekstoleranser

För samtliga klasser: 10 % i antal eller vikt av jordgubbar som inte uppfyller storlekskraven.

7.7.5 Bestämmelser angående presentation

A) Enhetlighet

Varje förpackning ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla jordgubbar av samma ursprung, sort och kvalitet. Jordgubbar i klass "Extra" ska – undantaget smultron – vara särskilt enhetliga och regelbundna i fråga om mognad, färg och storlek. I klass I tillåts storleken vara mindre enhetlig. Den synliga delen av förpackningens innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B) Förpackning

Jordgubbarna ska vara förpackade så att de ges ett ändamålsenligt skydd. Det material som används inuti förpackningen ska vara

nytt, rent och så beskaffat att det inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar, förutsatt att de färger och det lim som används är giffria.

Jordgubbar i klass "Extra" ska presenteras särskilt väl.

Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar. De etiketter som fästs på varje enskild produkt ska vara sådana att de, när de tas bort, inte lämnar några synliga spår av lim eller skador skalet.

7.7.6 Bestämmelser angående märkning

Varje förpackning ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A) Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress.

Dessa uppgifter får ersättas med följande:

- För alla förpackningar med undantag av innerförpackningar: En kod som identifierar packaren och/eller avsändaren och som utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet och som föregås av uppgiften "packare och/eller avsändare" eller motsvarande förkortning.
- För innerförpackningar: Namn och adress till säljaren som är etablerad inom gemenskapen, varvid dessa uppgifter ska föregås av uppgiften "packad för:" eller likvärdig uppgift. I detta fall ska det på etiketten även finnas en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B) Typ av produkt

"Jordgubbar" (om förpackningens innehåll inte syns från utsidan).

Sortens namn (frivilligt).

C) Produktens ursprung

Ursprungsland och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal beteckning.

D) Handelsmässiga upplysningar

Klass.

E) Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på kollina ange uppgifterna i första stycket, om dessa kollin innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Dessa kollin får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om dessa kollin är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

7.8 Paprikor

7.8.1 Definition av produkten

Dessa normer gäller för paprika av sorter av *Capsicum annuum* L., som är avsedd att levereras färsk till konsumenten, dock inte paprika avsedd för industriell bearbetning.

Paprika kan med ledning av formen indelas i följande fyra handelstyper:

- avlång paprika (konisk)
- fyrkantig paprika (trubbig)
- fyrkantig, avsmalnande paprika (spetsig)
- platt (tomatformad) paprika.

7.8.2 Kvalitetsbestämmelser

Syftet med normerna är att ange de kvalitetskrav som paprika ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

A) Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleran-

serna ska paprikan vara

- hel
- frisk, dvs. den får inte vara angripen av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör den olämplig för konsumtion
- ren, praktiskt taget fri från synliga främmande beståndsdelar
- färsk till utseendet
- praktiskt taget fri från skadedjur
- praktiskt taget fri från skador orsakade av skadedjur
- välutvecklad
- fri från frostsador
- utan oläkta skador
- utan solskador (se dock bestämmelserna i punkten ii under B. Klassificering)
- försedd med skaft
- fri från onormal yttre fuktighet
- fri från främmande lukt och/eller smak.

Paprikan ska ha en sådan utveckling och mognad att den

- tål transport och hantering
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B) Klassificering

Paprika indelas i följande två klasser:

- Klass I
- Paprika i denna klass ska vara av god kvalitet. Den ska ha de egenskaper som är typiska för sorten och/eller handelstypen och den aktuella mognadsgraden i fråga om utveckling, form och färg.

Den ska vara

- fast
- praktiskt taget fri från skador.

Skaftet får vara lätt skadat eller avskuret om blomfodret är oskadat.

Klass II

Denna klass omfattar paprika som inte uppfyller kraven för Klass I men som uppfyller de minimikrav som anges ovan.

Följande fel får förekomma förutsatt att paprikan bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation: fel i form och utveckling

- solskador eller läkta, mindre sår som täcker sammanlagt högst 1 cm² av ytan eller är högst 2 cm långa när det gäller långsträckta fel.
- torra, mindre och ytliga sprickor med en total längd av högst 3 cm.

Paprikan får vara mindre fast, men inte skrumpen. Skaflet får vara skadat eller avskuret.

7.8.3 Bestämmelser angående storlekssortering

Storleken bestäms av paprikans diameter (bredd) på det bredaste stället. För platt, tomatformad paprika avser ordet "bredd" den största tvärsnittsdialogetern.

Om paprikan är storlekssorterad får skillnaden mellan den största och den minsta frukten i samma förpackning vara högst 20 mm.

Paprikans bredd ska vara minst

- avlång paprika (konisk): 20 mm
- fyrkantig paprika (trubbig) och fyrkantig, avsmalnande paprika (spetsig): 40 mm
- platt paprika (tomatformad): 55 mm.

Om bestämmelserna om minsta storlek är uppfyllda är storlekssortering inte obligatorisk för klass II. Bestämmelserna angående storlekssortering ska inte gälla miniproducter¹.

7.8.4 Toleransbestämmelser

I varje förpackning medges en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

¹ Med miniproduct avses paprika som härrör från sorter som framställts med hjälp av särskilda växtförädlings- och/eller odlingsmetoder, dock inte paprika av icke-miniatyrsorter som inte är tillräckligt mogen eller som är mindre än den minsta tillåtna storleken. Alla andra krav i normerna måste vara uppfyllda.

A) Kvalitetstoleranser

Klass I

10 % i antal eller vikt av paprikafrukter som inte uppfyller kraven för klassen men som uppfyller kraven för klass II, eller som, i undantagsfall, omfattas av toleranserna för den klassen.

Klass II

10 % i antal eller vikt av paprikafrukter som varken uppfyller kraven för denna klass eller minimikraven, dock inte produkter med rötangrepp eller annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion.

B) Storlekstoleranser

Klass I

10 % i antal eller vikt av paprikafrukter som avviker från de angivna storlekarna med högst 5 mm, dock högst 5 % paprikafrukter som är mindre än den minsta tillåtna storleken.

Klass II

Storlekssorterad paprika

10 % i antal eller vikt av paprikafrukter som avviker från de angivna storlekarna med högst 5 mm, dock högst 5 % paprikafrukter som är mindre än den minsta tillåtna storleken.

Ej storlekssorterad paprika

5 % i antal eller vikt av paprikafrukter som är högst 5 mm mindre än den minsta tillåtna storleken.

7.8.5 Bestämmelser angående presentation

A) Enhetlighet

Varje förpackning ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla paprika av samma ursprung, sort eller handelstyp, kvalitet och storlek (om paprikan är storlekssorterad) och för klass I, av praktiskt taget enhetlig mognad och färg.

Förpackningarna får dock innehålla blandningar av paprikor av olika färg, under förut-

sättning att kravet på enhetlighet är uppfyllt vad beträffar ursprung, kvalitet, handelstyp och storlek (om storlekssortering är obligatorisk för produkten ifråga).

Konsumentförpackningar med en vikt på högst ett kilo får innehålla blandningar av paprikor av olika färg och/eller handelstyp, under förutsättning att paprikorna är av samma kvalitet och, för varje berörd färg eller handelstyp, av samma ursprung.

Avlång paprika ska ha en förhållandevis enhetlig längd om produkten är storlekssorterad.

Minipaprikafrukter ska vara av någorlunda enhetlig storlek. De får blandas med andra miniprodukter av olika typ och ursprung.

Den synliga delen av förpackningens innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B) Förpackning

Paprikan ska vara förpackad så att den ges ett ändamålsenligt skydd. De material som används inuti förpackningen ska vara nya, rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar förutsatt att de färger och det lim som används är giftfria. Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar. De etiketter som fästs på varje enskild produkt ska vara sådana att de, när de tas bort, inte lämnar några synliga spår av lim eller skador skalet.

7.8.6 Bestämmelser angående märkning

Varje förpackning ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A) Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress.

Dessa uppgifter får ersättas med följande:

- För alla förpackningar med undantag av

innerförpackningar: En kod som identifierar packaren och/eller avsändaren och som utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet och som föregås av uppgiften "packare och/eller avsändare" eller motsvarande förkortning.

- För innerförpackningar: Namn och adress till säljaren som är etablerad inom gemenskapen, varvid dessa uppgifter ska föregås av uppgiften "packad för:" eller likvärdig uppgift. I detta fall ska det på etiketten även finnas en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B) Typ av produkter

Om innehållet inte är synligt från utsidan:

- "Paprikor"
- färg
- handelstyp (avlång, fyrkantig trubbig, fyrkantig spetsig, platt) eller sortens namn.

Om förpackningen eller konsumentförpackningen innehåller en blandning av paprikor av olika färg och/eller handelstyp:

- "Blandning av paprikor av olika handelstyp" eller en liknande benämning
- om innehållet inte är synligt från utsidan, uppgift om paprikornas färg eller handelstyp och antalet paprikor av varje färg eller handelstyp.

C) Produktens ursprung

Ursprungsland och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning.

När det gäller konsumentförpackningar som innehåller en blandning av paprikor av olika färg eller handelstyp och paprikorna är av olika ursprung ska ursprungslandet anges i omedelbar närhet av uppgiften om färg eller handelstyp.

D) Handelsmässiga upplysningar

- Klass
- Storlek angiven som minsta och största

diameter (om produkten är storlekssorterad) eller i förekommande fall uppgiften "ej storlekssorterad".

- I förekommande fall "mini-paprikor", "baby-paprikor" eller varje annan lämplig benämning på en miniatyrprodukt. Om flera olika miniatyrprodukter har blandats i samma förpackning ska varje produkt anges, liksom dess ursprung.

E) Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på kollina ange uppgifterna i första stycket, om dessa kollin innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Dessa kollin får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om dessa kollin är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

7.9 Bordsdruvor

7.9.1 Definition av produkten

Dessa normer gäller för bordsdruvor av sorter av *Vitis vinifera* L., som är avsedda att levereras färska till konsumenten, dock inte bordsdruvor avsedda för industriell bearbetning.

7.9.2 Kvalitetsbestämmelser

Syftet med normerna är att ange de kvalitetskrav som bordsdruvor ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

A) Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska klasar och druvor vara

- friska, dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion
- rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar
- praktiskt taget fria från skadedjur

- praktiskt taget fria från skador orsakade av skadedjur
- fria från onormal yttre fuktighet
- fria från främmande lukt och/eller smak.

Dessutom ska druvorna vara

- hela
- välformade
- normalt utvecklade.

Solpigmentering är inte ett fel.

Klasarna ska ha plockats varsamt.

Druvsaften ska ha ett brytningsindex på minst:

- 12 brixgrader för sorterna Alphonse La-vallée, Cardinal och Victoria
- 13 brixgrader för alla andra sorter med kärnor
- 14 brixgrader för alla kärnfria sorter.

Dessutom ska alla sorterna ha en tillfredsställande balans i förhållandet surhetsgrad – sockerhalt.

Bordsdruvorna ska ha en sådan utveckling och mognad att de

- tål transport och hantering
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B) Klassificering

Bordsdruvor indelas i följande tre klasser:

Klass "Extra"

Bordsdruvor i denna klass ska vara av högsta kvalitet. Klasarna ska vara felfria samt ha de egenskaper i fråga om form, utveckling och färg som i odlingsområdet är typiska för sorten. Druvorna ska vara fasta, väl fästade, sitta jämnt fördelade i klasen och vara praktiskt taget täckta av daghinnan.

Klass I

Bordsdruvor i denna klass ska vara av god kvalitet. Klasarna ska ha de egenskaper i fråga om form, utveckling och färg som i od-

lingsområdet är typiska för sorten. Druvorna ska vara fasta, väl fästade och i så stor utsträckning som möjligt vara täckta av dagghinnan. De får dock sitta mindre jämnt fördelade i klasen än i klass "Extra".

De får dock ha följande mindre fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet och presentation i förpackningen:

- mindre fel i formen
- mindre färgfel
- mycket lätta solskador som endast påverkat skalet.

Klass II

Denna klass omfattar bordsdruvor som inte uppfyller kraven för de högre klasserna men som uppfyller de minimikrav som anges ovan. Klasarna får ha mindre fel i formen, utvecklingen och färgen om dessa inte försämrar de egenskaper som i odlingsområdet är typiska för sorten. Druvorna ska vara tillräckligt fasta, tillräckligt väl fästade och i så stor utsträckning som möjligt ha kvar sin dagghinna. De får sitta mindre jämnt fördelade i klasen än i klass I.

Följande fel får förekomma förutsatt att de bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation:

- fel i formen
- färgfel
- lätta solskador som endast påverkat skalet

- lätta stötskador
- lätta förändringar i skalet.

7.9.3 Bestämmelser angående storleksortering

Storleken bestäms av klasarnas vikt. Minimivikten för olika sorters druvor anges i **tabell 7**.

7.9.4 Toleransbestämmelser

I varje förpackning medges en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

A) Kvalitetstoleranser

Klass "Extra"

5 % i vikt av klasar som inte uppfyller kraven för klassen men som uppfyller kraven för klass I eller som, i undantagsfall, omfattas av toleranserna för den klassen.

Klass I

10 % i vikt av klasar som inte uppfyller kraven för klassen men som uppfyller kraven för klass II eller som, i undantagsfall, omfattas av toleranserna för den klassen.

10 % i vikt av klasar som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven, dock inte produkter med rötangrepp eller annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion.

Tabell 7: Bordsdruvornas storleksortering enligt odlingssätt

	Växthusodlade bordsdruvor (om det nämns i märkningen)	Frilandsodlade bordsdruvor	
		Alla sorter utom sorter med små druvor som nämns i tillägget	Sorter med små druvor som nämns i tillägget*
Klass Extra	300 g	200g	150 g
Klass I	250 g	150 g	100 g
Klass II	150 g	100 g	75 g
* Bilaga 3			

B) Storlekstoleranser

Klass "Extra" och klass I

10 % i vikt av klasar som inte uppfyller storlekskraven för klassen men som uppfyller storlekskraven för närmast underliggande klass.

Klass II

10 % i vikt av klasar som inte uppfyller storlekskraven för klassen men som väger minst 75 g.

Klass "Extra", I och II

Varje förpackning som är avsedd för direkt försäljning till konsumenten och som inte överskrider en nettovikt på 1 kg får innehålla en klase på minst 75 g för att anpassa vikten, förutsatt att klasen uppfyller övriga krav som gäller för klassen i fråga.

7.9.5 Bestämmelser angående presentation

A) Enhetlighet

Varje förpackning ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla klasar av samma ursprung, sort, kvalitet och mognadsgrad.

Enhetlighet i fråga om sort och ursprung krävs inte för produkter som presenteras i små förpackningar med en nettovikt på högst 1 kg.

I klass "Extra" ska klasarnas storlek och färg vara praktiskt taget identisk. När det gäller sorten Chasselas får det i dekorativt syfte finnas druvklasor av en annan färg i varje förpackning.

Den synliga delen av förpackningens innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B) Förpackning

Bordsdruvorna ska vara förpackade så att de ges ett ändamålsenligt skydd.

I klass "Extra" ska klasarna ligga i ett enda lager.

De material som används inuti förpackningen ska vara nya, rena och så beskaffade att de

inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar förutsatt att de sarger och det lim som används är giftfria.

Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar, men en högst 5 cm lång del av vinrankan får sitta kvar på klasens stjälk som en form av specialexponering.

De etiketter som fästs på varje enskild produkt ska vara sådana att de, när de tas bort, inte lämnar några synliga spår av lim eller skador skalet.

7.9.6 Bestämmelser angående märkning

Varje förpackning ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A) Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress.

Dessa uppgifter får ersättas med följande:

- För alla förpackningar med undantag av innerförpackningar: En kod som identifierar packaren och/eller avsändaren och som utfärdats eller godkänts av en officiell myndighet och som föregås av uppgiften "packare och/eller avsändare" eller motsvarande förkortning.
- För innerförpackningar: Namn och adress till säljaren som är etablerad inom gemenskapen, varvid dessa uppgifter ska föregås av uppgiften "packad för:" eller likvärdig uppgift. I detta fall ska det på etiketten även finnas en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B) Typ av produkt

- "Bordsdruvor" om innehållet i förpackningen inte är synligt från utsidan

- Sorterna eller, i förekommande fall, sorternas namn
- "Växthusodlade", i förekommande fall.

C) Produktens ursprung

Ursprungsland och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning.

D) Handelsmässiga upplysningar

Klass.

E) Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på kollina ange uppgifterna i första stycket, om dessa kollin innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Dessa kollin får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om dessa kollin är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

7.10 Tomater

7.10.1 Definition av produkten

Dessa normer gäller för tomater av sorter av *Lycopersicon esculentum* Mill., som är avsedda att levereras färska till konsumenten, dock inte tomater avsedda för industriell bearbetning.

Tomater indelas i följande fyra handelstyper:

- runda
- bifftomater
- ovala eller avlånga
- körsbärstomater (inklusive cocktailtomater).

7.10.2 Kvalitetsbestämmelser

Syftet med normerna är att ange de kvalitetskrav som tomater ska uppfylla efter iordningställande och förpackning.

A) Minimikrav

Om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna för varje klass och de tillåtna toleranserna ska tomater vara

- hela
- friska, dvs. de får inte vara angripna av röta eller ha annan kvalitetsförsämring som gör dem olämpliga för konsumtion
- rena, praktiskt taget fria från synliga främmande beståndsdelar
- färska till utseendet
- praktiskt taget fria från skadedjur
- fria från skador orsakade av skadedjur
- fria från onormal yttre fuktighet
- fria från främmande lukt och/eller smak.

När det gäller tomater på stjälk (kvisttomater) ska stjälkarna vara färska, friska, rena samt fria från blad och synliga främmande beståndsdelar.

Tomaterna ska ha en sådan utveckling och mognad att de

- tål transport och hantering
- är i tillfredsställande skick vid ankomsten till bestämmelseorten.

B) Klassificering

Tomater indelas i följande tre klasser:

Tomater i denna klass ska vara av högsta kvalitet. De ska ha ett fast kött och de egenskaper som är typiska för sorten i fråga om form, utseende och utveckling.

De ska i förhållande till sitt mognadsstadium ha en sådan färg att de kan uppfylla kraven i punkt A sista stycket. Tomaterna får inte ha "gröna nackar" eller andra fel, men det får förekomma mycket små ytliga fel förutsatt att dessa inte försämrar produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet eller presentation i förpackningen.

Klass I

Tomater i denna klass ska vara av god kvalitet. De ska vara förhållandevis fasta och ha de egenskaper som är typiska för sorten.

De får inte ha oläta sprickor eller synliga "gröna nackar". Om produktens allmänna utseende, kvalitet, hållbarhet och presentation i förpackningen inte påverkas får tomaterna ha följande mindre fel:

- mindre fel i formen
- mindre färgfel
- lätta förändringar i skalet
- mycket lätta stötskador

Bifftomater får dessutom ha

- läkta sprickor som är högst 1 cm långa
- mindre förändringar i formen
- en mindre navelbildning, men inte förkorkning
- en korkbildning efter pistillen på högst 1 cm²
- avlånga sömliknande ärr efter blomman med en längd som inte överstiger två tredjedelar av fruktens största diameter.

Klass II

Denna klass omfattar tomater som inte uppfyller kraven för de högre klasserna men som uppfyller de minimikrav som anges ovan. De ska vara förhållandevis fasta (dock något mindre fasta än tomaterna i klass I) och får inte ha oläta sprickor.

Följande fel får förekomma förutsatt att produkterna bibehåller sina väsentligaste egenskaper i fråga om kvalitet, hållbarhet och presentation:

- fel i form, utveckling och färg
- ytliga fel eller stötfäckor om frukten inte är allvarligt påverkad
- läkta sprickor som är högst 3 cm långa för runda tomater, bifftomater och ovala tomater.

Bifftomater får dessutom ha

- större förändringar i formen jämfört med klass I, dock inte missbildningar
- navelbildning
- en korkbildning efter pistillen på högst 2 cm²
- avlånga sömliknande ärr efter blomman.

7.10.3 Bestämmelser angående storleksortering

Storleken bestäms av den största tvärsnitts-diametern, vikten eller antalet.

Följande bestämmelser ska inte gälla kvisttomater, och är frivilliga för klass II.

Krav på enhetlig storlek

- a) Skillnaden i diameter mellan tomaterna i en och samma förpackning får vara högst:
- 10 mm, om den minsta fruktens diameter (enligt uppgift på förpackningen) är under 50 mm.
 - 15 mm, om den minsta fruktens diameter (enligt uppgift på förpackningen) är minst 50 mm men under 70 mm.
 - 20 mm, om den minsta fruktens diameter (enligt uppgift på förpackningen) är minst 70 mm men under 100 mm.
 - för frukt som har en diameter på 100 mm eller mer har det inte fastställts någon begränsning av skillnaden i diameter.

Om storlekkoder tillämpas måste koderna och intervallen i följande tabell användas.

För tomater som storlekssorteras efter vikt eller antal ska storleksskillnaden uppfylla kraven i led a).

Tabell 8: Storlekssortering för tomater

Storlekkod	Diameter (mm)
0	≤ 20
1	> 20 ≤ 25
2	> 25 ≤ 30
3	> 30 ≤ 35
4	> 35 ≤ 40
5	> 40 ≤ 47
6	> 47 ≤ 57
7	> 57 ≤ 67
8	> 67 ≤ 82
9	> 82 ≤ 102
10	> 102

7.10.4 Toleransbestämmelser

I varje parti medges en viss mängd produkter som inte uppfyller kvalitets- och storlekskraven för den angivna klassen.

A) Kvalitetstoleranser

Klass "Extra"

5 % i antal eller vikt av tomater som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass I. Inom denna tolerans får högst 0,5 % bestå av tomater som uppfyller kraven för klass II.

Klass I

10 % i antal eller vikt av tomater som inte uppfyller kraven för klassen, men som uppfyller kraven för klass II. Inom denna tolerans får högst 1 % bestå av produkter som varken uppfyller kraven för klass II eller minimikraven. Produkterna får inte vara angripna av röta eller ha andra kvalitetsförsämringar som gör dem olämpliga för konsumtion. När det gäller kvisttomater: 5 % i antal eller vikt av kvisttomater som lossnat från stjälken.

Klass II

10 % i antal eller vikt av tomater som varken uppfyller kraven för klassen eller minimikraven. Produkterna får inte vara angripna av röta eller ha andra kvalitetsförsämringar som gör dem olämpliga för konsumtion. När det gäller kvisttomater: 10 % i antal eller vikt av kvisttomater som lossnat från stjälken.

B) Storlekstoleranser

För samtliga klasser: 10 % i antal eller vikt av tomater som har den storlek som ligger omedelbart under eller över den angivna.

7.10.5 Bestämmelser angående presentation

A) Enhetlighet

Varje parti ska ha ett enhetligt innehåll och får endast innehålla tomater av samma ursprung, sort eller handelstyp, kvalitet och storlek (om storlekssortering är obligatorisk för produkten i fråga). Tomater i klass "Extra" och klass I ska

ha en praktiskt taget enhetlig mognad och färg. Ovala tomater ska dessutom ha en godtagbar enhetlighet i fråga om längden.

En blandning av tomater av olika färger, sorter och/eller handelstyper kan dock förpackas tillsammans i en detaljhandelsförpackning, om de är enhetliga avseende kvalitet och, för varje färg, sort och/eller handelstyp, avseende ursprung.

Den synliga delen av partiets innehåll ska vara representativ för hela innehållet.

B) Förpackning

Tomaterna ska vara förpackade så att de ges ett ändamålsenligt skydd. De material som används inuti förpackningen ska vara nya, rena och så beskaffade att de inte kan orsaka yttre eller inre skador på produkten. Det är tillåtet att använda material som t.ex. papper eller stämplor med handelsmässiga upplysningar förutsatt att de färger och det lim som används är giftfria. Förpackningarna får inte innehålla främmande beståndsdelar.

7.10.6 Bestämmelser angående märkning

Varje förpackning ska på en och samma sida och med tydligt, outplånligt och från utsidan synligt tryck vara märkt med följande uppgifter:

A) Identifiering

Packarens och/eller avsändarens namn och adress.

Dessa uppgifter kan ersättas med följande:

- På alla förpackningar, utom på färdigförpackade produkter: den kod som packaren och/eller avsändaren har fått officiellt utfärdad eller godkänd. Före koden ska det stå "packare" och/eller "avsändare" (eller motsvarande förkortning).
- Enbart på färdigförpackade produkter: namn- och adressuppgifter om säljaren som ska vara etablerad i gemenskapen. Dessa uppgifter ska föregås av "packad för" (eller motsvarande). I detta fall ska

märkningen även omfatta en kod som identifierar packaren och/eller avsändaren. Säljaren ska tillhandahålla all den information om betydelsen av denna kod som kontrollorganen anser vara nödvändig.

B) Typ av produkt

“Tomater” eller “kvisttomater” och handelstypen om innehållet i förpackningen inte är synligt från utsidan. Dessa uppgifter ska alltid anges för körsbärstomater (eller cocktailtomater) och körsbärstomater på stjälk (eller cocktailtomater på stjälk).

- uppgiften “Blandade tomater”, eller motsvarande beteckning, om detaljhandelsförpackningen innehåller en blandning av olika färger, sorter och/eller handelstyper av tomater. Om produkten inte är synlig från utsidan måste färger, sorter eller handelstyper anges på detaljhandelsförpackningen.
- sortens namn (frivilligt).

C) Produktens ursprung

Ursprungsland och eventuellt odlingsområde eller nationell, regional eller lokal benämning.

När det gäller detaljhandelsförpackningar som innehåller en blandning av olika färger, sorter och/eller handelstyper och tomaterna är av olika ursprung ska ursprungslandet anges i omedelbar närhet av uppgiften om färg, sort och/eller handelstyp.

D) Handelsmässiga upplysningar

Klass

Storlek angiven som minsta och största diameter (om produkten är storlekssorterad).

E) Officiellt kontrollmärke (frivilligt)

Det är inte nödvändigt att på förpackningarna ange uppgifterna i första stycket, om dessa förpackningar innehåller detaljhandelsförpackningar som är väl synliga från utsidan och som samtliga är märkta med uppgifterna i fråga. Dessa förpackningar får inte vara märkta på något sätt som kan verka vilseledande. Om dessa förpackningar är lastade på pallar ska dock uppgifterna anges på en följesedel som ska fästas synligt på åtminstone två sidor av lastpallen.

Tillägg till handelsnormer för äpplen

1. Färgkriterier, färggrupper och koder

Färggrupp	A (Röda sorter)	B (Delvis röda sorter)	C (Strimmiga sorter, svagt färgade)	D (Övriga sorter)
	Sammanlagd yta som har den sorttypiska röda färgen.	Sammanlagd yta som har den sorttypiska delvis röda färgen.	Sammanlagd yta som har den sorttypiska svagt röda, rödfärgade eller rödstrimmiga färgen.	
Klass "Extra"	3/4	1/2	1/3	Inget krav vad beträffar den röda färgen.
Klass I	1/2	1/3	1/10	
Klass II	1/4	1/10	—	

2. Kriterier för rostbildning

- Grupp R: Sorter för vilka rostbildning på skalet är en typisk egenskap och inte utgör ett fel om den överensstämmer med sortens typiska utseende.
- För de sorter som anges i förteckningen nedan, för vilka bokstaven R inte anges efter namnet, är rostbildning tillåten inom följande gränser:

	Klass "Extra"	Klass I	Klass II	Tolerans för klass II
Bruna fläckar	inte utanför skafthålan	något utanför skafthålan eller foderhålan	utanför skafthålan eller foderhålan	frukt som inte på ett avgörande sätt försämrar förpackningens utseende och tillstånd
	inte skrovliga	inte skrovliga	något skrovliga	
Rostbildning	Största yta på frukten som får vara täckt			
- tunn, nätliknande rost (som inte kontrasterar för starkt mot fruktens allmänna färg)	små och isolerade spår av rostbildning som inte förändrar fruktens eller förpackningens allmänna utseende	1/5	1/2	frukt som inte på ett avgörande sätt försämrar förpackningens utseende och tillstånd
- kraftig	ingen	1/20	1/3	frukt som inte på ett avgörande sätt försämrar förpackningens utseende och tillstånd
- total mängd fel (med undantag av de bruna fläckar som är tillåtna enligt ovan). Den tunna och den kraftiga rostbildningen får tillsammans aldrig täcka mer än	—	1/5	1/2	frukt som inte på ett avgörande sätt försämrar förpackningens utseende och tillstånd

3. Icke-uttömmande förteckning över äppelsorter som delats in efter färg- och rostbildningskriterier

Frukt av sorter som inte återfinns i förteckningen ska delas in efter sortegenskaper.

Sort	Synonymer	Färggrupp	Rostbildning
African Red		B	
Akane	Tohoku 3	B	
Alborz Seedling		C	
Aldas		B	
Alice		B	
Alkmene	Early Windsor	C	
Alwa		B	
Angold		C	
Apollo	Beauty of Blackmoor	C	
Arkcharm	Arkansas No 18, A 18	C	
Arlet		B	R
Aroma		C	
Rödfärgade varianter av Aroma, t.ex. Aroma Amorosa		B	
Auksis		B	
Belfort	Pella	B	
Belle de Boskoop och mutationer		D	R
Belle fleur double		D	
Berlepsch	Freiherr von Berlepsch	C	
Berlepsch rouge	Red Berlepsch, Roter Berlepsch	B	
Blushed Golden			
Bohemia		B	
Boskoop rouge	Red Boskoop, Roter Boskoop	B	R
Braeburn		B	
Rödfärgade varianter av Braeburn, t.ex.: Hidala Joburn Lochbuie Red Braeburn Mahana Red Mariri Red Redfield Royal Braeburn		A	
Bramley's Seedling	Bramley, Triomphe de Kiel	D	
Brettacher Sämling		D	
Calville (gruppen ...)		D	
Cardinal		B	
Carola	Kalco	C	
Caudle		B	
Charden		D	
Charles Ross		D	
Civni		B	
Sort	Synonymer	Färggrupp	Rostbildning
Coromandel Red	Corodel	A	
Cortland		B	

Sort	Synonymer	Färggrupp	Rostbildning
Cox orange pippin och mutationer	Cox Orange	C	R
Rödfärgade varianter av Cox Orange Pippin, t.ex.: Cherry Cox		B	R
Crimson Bramley		D	
Cripps Pink		C	
Cripps Red		C (1)	
Dalinbel		B	
Delblush		D	
Delcorf och mutationer, t.ex.: Dallii Monidel		C	
Delgollune		B	
Delicious ordinaire	Ordinary Delicious	B	
Deljeni		D	
Delikates		B	
Delor		C	
Discovery		C	
Dunn's Seedling		D	R
Dykmanns Zoet		C	
Egremont Russet		D	R
Elan		D	
Elise	Red Delight	A	
Ellison's orange	Ellison	C	
Elstar och mutationer, t.ex.: Daliter Elshof Elstar Armhold Elstar Reinhardt		C	
Rödfärgade varianter av Elstar, t.ex.: Bel-El Daliest Goedhof Red Elstar Valstar		B	
Empire		A	
Falstaff		C	
Fiesta	Red Pippin	C	
Florina		B	
Fortune		D	R
Fuji och mutationer		B	
Gala		C	
Rödfärgade varianter av Gala, t.ex.: Annaglo Baigent Galaxy Mitchgla Obrogala Regala Regal Prince Tenroy		A	

Sort	Synonymer	Färggrupp	Rostbildning
Garcia		D	
Gloster		B	
Goldbohemia		D	
Golden Delicious och mutationer		D	
Golden Russet		D	R
Goldrush	Coop 38	D	
Goldstar		D	
Gradigold		D	
Granny Smith		D	
Gravenstein rouge	Red Gravenstein, Roter Gravensteiner	B	
Gravensteiner	Gravenstein	D	
Greensleeves		D	
Holsteiner Cox och mutationer	Holstein	D	R
Holstein rouge	Red Holstein, Roter Holsteiner Cox	C	R
Honeycrisp		C	
Honeygold		D	
Horneburger		D	
Howgate Wonder	Manga	D	
Idared		B	
Ingrid Marie		B	R
Isbranica	Izbranica	C	
Jacob Fisher		D	
Jacques Lebel		D	
Jamba		C	
James Grieve och mutationer		D	
James Grieve rouge	Red James Grieve	B	
Jarka		C	
Jerseymac		B	
Jester		D	
Jonagold (2) och mutationer, t.ex.:		C	
Crowngold			
Daligo			
Daliguy	Jonasty		
Dalijean	Jonamel		
Jonagold 2000	Excel		
Jonabel			
Jonabres			
King Jonagold			
New Jonagold	Fukushima		
Novajo	Veulemanns		
Schneica			
Wilmuta			

Sort	Synonymer	Färggrupp	Rostbildning
Jonagored och mutationer, t.ex.:		A	
Decosta			
Jomured	Van de Poel		
Jonagold Boerekamp			
Jomar			
Jonagored Supra			
Jonaveld			
Primo			
Romagold	Surkijn		
Rubinstar			
Red Jonaprince			
Jonalord		C	
Jonathan		B	
Julia		B	
Jupiter		D	
Karmijn de Sonnaville		C	R
Katy	Katja	B	
Kent		D	R
Kidd's orange red		C	R
Kim		B	
Koit		C	
Krameri Tuvioun		B	
Kukikovskoje		B	
Lady Williams		B	
Lane's Prince Albert		D	
Laxton's Superb	Laxtons Superb	C	R
Ligol		B	
Lobo		B	
Lodel		A	
Lord Lambourne		C	
Maigold		B	
Mc Intosh		B	
Meelis		B	
Melba		B	
Melodie		B	
Melrose		C	
Meridian		C	
Moonglo		C	
Morgenduft	Imperatore	B	
Mountain Cove		D	
Mutsu		D	
Normanda		C	
Nueva Europa		C	
Nueva Orleans		B	
Odin		B	
Ontario		B	
Orlovskoje Polosatoje		C	
Ozark Gold		D	
Paula Red		B	
Pero de Cirio		D	
Piglos		B	
Pikant		B	

Sort	Synonymer	Färggrupp	Rostbildning
Pikkolo		C	
Pilot		C	
Pimona		C	
Pinova		C	
Pirella		B	
Piros		C	
Rafzubex		A	
Rafzubin		C	
Rajka		B	
Rambour d'hiver		D	
Rambour Franc		B	
Reanda		B	
Rebella		C	
Red Delicious och mutationer, t.ex.: Campsur Erovan Evasni Flatrar Fortuna Delicious Otago Red King Red Spur Red York Richared Royal Red Sandidge Shotwell Delicious Stark Delicious Starking Starkrimson Starkspur Topred Trumdor Well Spur		A	
Red Dougherty		A	
Red Rome		A	
Redkroft		A	
Regal		A	
Regina		B	
Reglindis		C	
Reine des Reinettes	Goldparmäne, Gold Parmoné	C	
Reineta Encarnada		B	
Reinette Rouge du Canada		B	
Reinette d'Orléans		D	
Reinette Blanche du Canada	Reinette du Canada, Canada Blanc, Kanadarenette, Renetta del Canada	D	R
Reinette de France		D	
Reinette de Landsberg		D	
Reinette grise du Canada	Graue Kanadarenette	D	R
Relinda		C	
Remo		B	
Renora		B	
Resi		B	

Sort	Synonymer	Färggrupp	Rostbildning
Resista		D	
Retina		B	
Rewena		B	
Roja de Benejama	Verruga, Roja del Valle, Clavelina	A	
Rome Beauty	Belle de Rome, Rome	B	
Rosana	Berner Rosenapfel	B	
Royal Beaut		A	
Rubin		C	
Rubinola		B	
Sciearly		A	
Scifresh		B	
Sciglo		A	
Sciray	GS48	A	
Scired		A	R
Sciros		A	
Selena		B	
Shampion		B	
Sidrunkollane Talioun		D	
Sinap Orlovskij	Orlovski Sinap	D	
Snygold	Earlygold	D	
Sommerregent		C	
Spartan		A	
Splendour		A	
St. Edmunds Pippin		D	R
Stark's Earliest		C	
Staris	Staris	A	
Sturmer Pippin		D	R
Sügisdessert		C	
Sügisjoonik		C	
Summerred		B	
Sunrise		A	
Sunset		D	R
Suntan		D	R
Sweet Caroline		C	
Talvenauding		B	
Tellisaare		B	
Tiina		B	
Topaz		B	
Tydeman's Early Worcester	Tydeman's Early	B	
Veteran		B	
Vista Bella	Bellavista	B	
Wealthy		B	
Worcester Pearmain		B	
York		B	
Zarja Alatau	Zarya Alatau	D	

(1) Minst 20 % av fruktens yta ska vara rödfärgad i klasserna I och II.

(2) För sorten Jonagold gäller dock att minst en tiondel av fruktens yta ska vara rödstrimmig på frukt i klass II.

Tillägg till handelsnormer för päron**1. Storlekskriterier för päron**

S = Sorter med stora frukter.

S-P = Sommarpäron, för vilka det inte krävs någon minsta storlek.

2. Icke uttömmande förteckning över sorter med stora frukter och sommarpäron

Sorter med små frukter och andra sorter som inte upptas i förteckningen får saluföras på villkor att de uppfyller de storlekskrav som fastställs i avsnitt III i normerna.

Några av sorterna i nedanstående förteckning får saluföras under handelsnamn för vilka man ansökt om eller erhållit skydd i ett eller flera länder. I den första och andra kolumnen i tabellen nedan återges inte sådana handelsnamn. Vissa kända märken anges i den tredje kolumnen, men endast för kännedom.

Sort	Synonym	Handelsnamn	Storlek
Abbé Fétel	Abate Fétel		S
Abugo o Siete en Boca			SP
Aka			SP
Alka			S
Alsa			S
Amfora			S
Alexandrine Douillard			S
Bergamotten			SP
Beurré Alexandre Lucas	Lucas		S
Beurré Bosc	Bosc, Beurré d'Apremont, Empereur Alexandre, Kaiser Alexandre		S
Beurré Clairgeau			S
Beurré d'Arenberg	Hardenpont		S
Beurré Giffard			SP
Beurré précoce Morettini	Morettini		SP
Blanca de Aranjuez	Agua de Aranjuez, Espadona, Blanquilla		SP
Carusella			SP
Castell	Castell de Verano		SP
Colorée de juillet	Bunte Juli		SP
Comice rouge			S
Concorde			S
Condoula			SP
Coscia	Ercolini		SP
Curé	Curato, Pastoren, Del cura de Ouro, Espadon de invierno, Bella de Berry, Lombardia de Rioja, Batall de Campana		S
D'Anjou			S
Dita			S
D. Joaquina	Doyenné de juillet		SP
Doyenné d'hiver	Winterdechant		S
Doyenné du comice	Comice, Vereinsdechant		S
Erika			S
Etrusca			SP
Sort	Synonym	Handelsnamn	Storlek
Flamingo			S
Forelle			S
Général Leclerc		Amber Grace™	S
Gentile			SP
Golden Russet Bosc			S

Sort	Synonym	Handelsnamn	Storlek
Grand champion			S
Harrow Delight			S
Jeanne d'Arc			S
Josephine			S
Kieffer			S
Klapa Milule			S
Leonardeta	Mosqueruela, Margallon, Colorada de Alcanadre, Leonarda de Magallon		SP
Lombacad		Cascade®	S
Moscatella			SP
Mramornaja			S
Mustafabey			SP
Packham's Triumph	Williams d'Automne		S
Passe Crassane	Passa Crassana		S
Perita de San Juan			SP
Pérola			SP
Pitmaston	Williams Duchesse		S
Précoce de Trévoux	Trévoux		SP
Président Drouard			S
Rosemarie			S
Suvenirs			S
Santa Maria	Santa Maria Morettini		SP
Spadoncina	Agua de Verano, Agua de Agosto		SP
Taylors Gold			S
Triomphe de Vienne			S
Vasarine Sviestine			S
Williams Bon Chrétien	Bon Chrétien, Bartlett, Williams, Summer Bartlett		S

Tillägg till handelsnormer för bordsdruvor
Uttömmande lista över sorter med små druvor

Sort	Andra namn på sorten
Admirable de Courtilier	Admirable, Csiri Csuri
Albillo	Acerba, Albuella, Blanco Ribera, Cagalon
Angelo Pirovano	I. Pirovano 2
Annamaria	I. Ubizzoni 4
Baltali	
Beba	Beba de los Santos, Eva
Catalanesca	Catalanesa, Catalana, Uva Catalana
Chasselas blanc	Chasselas doré, Fendant, Franceset, Franceseta, Gutedel, Krachgutedel, White van der Laan
Chasselas rouge	Roter Gutedel
Chelva	Chelva de Cebros, Guareña, Mantuo, Villanueva
Ciminnita	Cipro bianco
Clairette	Blanquette, Malvoisie, Uva de Jijona
Colombana bianca	Verdea, Colombana de Peccioli
Dehlo	
Delizia di Vaprio	I. Pirovano 46 A
Exalta	
Flame Seedless	Red Flame
Gros Vert	Abbondanza, St Jeannet, Trionfo dell'Esposizione, Verdal, Trionfo di Gerusalemme
Jaoumet	Madeleine de St Jacques, Saint Jacques
Madeleine	Angevine, Angevine Oberlin, Madeleine Angevine Oberlin, Republicain
Mireille	
Molinera	Besgano, Castiza, Molinera gorda
Moscato d'Adda	Muscat d'Adda
Moscato d'Amburgo	Black Muscat, Hambro, Hamburg, Hamburski Misket, Muscat d'Hambourg, Moscato Preto
Moscato di Terracina	Moscato di Maccarese
Œillade	Black Malvoisie, Cinsaut, Cinsault, Ottavianello, Sinso
Panse precoce	Bianco di Foster, Foster's white, Sicilien
Perla di Csaba	Càbski Biser, Julski muskat, Muscat Julius, Perle de Csaba
Perlaut	
Perlette	
Pizzutello bianco	Aetonychi aspro, Coretto, Cornichon blanc, Rish Baba, Sperone di gallo, Teta di vacca
Precoce de Malingre	
Primus	I. Pirovano 7
Prunesta	Bermestia nera, Pergola rossa, Pergolese di Tivoli
Regina dei Vigneti	Königin der Weingärten, Muskat Szőlöskertek Kizalyneja, Szőlöskertek Kizalyneh, Rasaki ourgarias, Regina Viloz, Reina de las Viñas, Reine des Vignes, I. Mathiasz 140, Queen of the Vineyards
Servant	Servan, Servant di Spagna
Sideritis	Sidiritis
Sultanines	Bidaneh, Kishmich, Kis Mis, Sultan, Sultana, Sultani, Cekirdesksiz, Sultanina bianca, Sultaniye, Thompson Seedless and mutations
Valenci blanc	Valensi, Valency, Panse blanche
Valenci noir	Planta Mula, Rucial de Mula, Valenci negro
Yapincak	

